

ÎN APĂRAREA DARULUI VIEȚII

Statisticile din țara noastră sună îngrijorător cu privire la numărul de întreruperi voluntare de sarcină, care este în creștere datorită mai multor factori, cei mai importanți fiind cei economici. Este motivul pentru care în editorialele de acum abordăm o temă într-un fel veche, dar mereu nouă, întrucât Biserica este datoare să vegheze permanent la felul în care viața dată de Dumnezeu este ocrotită.

Din nu foarte îndepărtata Rusie aflăm bunăoară că, recent, Patriarhia ortodoxă de aici a încredințat conducerii Statului rus o serie de propuneri pe teme de politică familială. Obiectivul inițiativei neobișnuite – de fapt este vorba de prima dată când Biserica Ortodoxă Rusă transmite un document oficial cu propuneri în acest sens autorităților – este de a nu mai fi acoperite cheltuielile pentru avort (excepție făcând cazul în care viața femeii este în pericol), dar și de a fi obligatorie informarea femeilor despre toate consecințele negative ale întreruperii de sarcină. Propunerile Bisericii Ortodoxe Ruse sugerează și crearea unui centru de criză în toate clinicile de profil. De reamintit că încă din iunie anul trecut, Biserica rusă a lansat un apel în favoarea adoptării unor norme mai severe pentru a reduce avorturile în țară, care se confruntă cu o scădere îngrijorătoare a populației. De fapt, aceleași Biserici i se datorează până acum cel mai complet ghid de norme cu privire la atitudinea creștinului față de lumea modernă, inclus în documentul redactat în anul 2000, „Fundamentele concepției sociale a Bisericii Ortodoxe Ruse” (traducere și note la Ioan I. Ică junior, Germano Marani, **Gândirea socială a Bisericii**, Ed. Deisis, Sibiu, 2002, pp. 185-266).

Dar și Biserica noastră s-a pronunțat în anii din urmă cu privire la unele chestiuni de bioetică, precum: transplantul de organe, avortul și eutanasia (vezi hotărârile Sfântului Sinod din anii 2004-2005).

Despre consecințele avortului din punct de vedere spiritual a scris printre alții preotul prof. John Breck, în **Darul sacru al vieții** (trad. PS Irineu Bistrițeanul, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2001, pp. 163-249). La noi, Părintele prof. Sorin Cosma de la Caransebeș s-a referit într-o lucrare de interes, la tema „Avortul în viziunea moralei creștine” (**Curs elementar de Bioetică**, Ed. Marineasa, Timișoara, 2002, pp. 11-35), iar mai recent, Părintele Ștefan Iloaie de la Cluj a tipărit studiul intitulat **Cultura vieții** (Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2009, pp. 159-168, care cuprinde în addenda și hotărârile menționate ale Sfântului Sinod al Bisericii noastre).

Sintetizând, din toate aceste studii valoroase rezidă ideea fundamentală că fiecare ființă umană este creată de către Dumnezeu, poartă chipul Acestuia și primește darul vieții pentru a-L lăuda pe Dumnezeu și a se bucura

de comuniunea veșnică cu El. Învățătura creștina insistă asupra sfințeniei vieții omenești, încă din momentul concepției.

În cadrul dezbaterii asupra avortului se ridică următoarea întrebare: care este momentul începutului vieții? Când începe viața umană? Biserica Ortodoxă a învățat întotdeauna că viața umană începe încă de la zămislire. Acuzând avortul încă din secolul IV, Sfântul Vasile cel Mare spunea: „Cea care cu bună știință distruge fetusul, va fi pedepsită ca pentru crimă, (...) la noi nefiind subtilitatea expresiunii de făt format și neformat” (Canoanele 2 și 8, la arhid. prof. dr. Ioan N. Floca, **Canoanele Bisericii Ortodoxe**, Sibiu, 2005, pp. 378 și 384). Consensul patristic susține că sufletul este creat la concepție. Noi exprimăm acest adevăr în chip liturgic, sărbătorind zămisirea Sfântului Ioan Botezătorul (24 septembrie), cea a Maicii Domnului (8 decembrie) și a Mântuitorului însuși (Bunavestire, 25 martie).

Biserica subliniază indirect că avortul produs în orice moment al sarcinii este o formă de omucidere și atrage vina asupra celui care îl săvârșește, dar și asupra celui care lămurește sau îngăduie în vreun fel să se întâmple acest lucru.

Dată fiind această poziție, poate vreodată Biserica să admită și unele excepții? În acele cazuri în care alegerea medicală trebuie făcută între viața mamei și cea a copilului nenăscut, este admisibil moral să se acorde prioritate mamei. Aceasta nu pentru că ea ar fi o „persoană” integră, în timp ce copilul ar fi doar o „viață potențială” - deoarece amândoi sunt ființe vii în aceeași măsură - ci pentru că mama își are locul ei și responsabilitatea proprie în cadrul familiei, unde prezența sa iubitoare influențează direct viața celorlalți membri ai familiei. Cu toate acestea, o mamă care își dă viața în mod voit în favoarea copilului ei, săvârșește actul cel mai profund de binefacere creștină, căci „mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are - spune Domnul Hristos - ca viața lui să și-o pună pentru prietenii săi” (Ioan 15, 13). Însă orice decizie de acest gen trebuie luată în lumina nevoilor și dorințelor membrilor familiei, întrucât familia ca întreg, constituie un trup ce reflectă iubirea dintre Hristos și Trupul Său, Biserica (Efeseni cap. 5). De aceea este recomandabil ca cei doi soți să discute deschis și cinstit împreună cu duhovnicul lor, o toate eventualitățile încă din timpul fazelor primare ale sarcinii.

Împotriva afirmațiilor militanților pro-avort, sarcina nu implică doar femeia și propriul ei trup, față de care poate decide în libertate. Sarcina este o relație creată între mamă și ființa unică, personală, care trăiește și se dezvoltă în pântecul ei. Fie că recunoaște sau nu acest lucru, propria ei viață vine de la Dumnezeu și se află în

întregime sub puterea Lui. Același lucru este adevărat, implicit și în mod necesar și în ceea ce privește copilul nenăscut.

Dar nu este de ajuns ca noi creștinii să mărturisim doar poziția tradițională a Bisericii față de problema avortului. Trebuie depus orice efort pentru ajutorarea copiilor nedorți sau abuzați, care nu pot fi crescuți în familia lor de origine. Aceasta înseamnă oferirea de suport financiar și mai ales moral acolo unde este nevoie, și pentru părinți și pentru copii, Din acest punct de vedere e necesar ca legislația țării să faciliteze cu responsabilitate procedurile pentru adopție de la noi. Poate ar fi bine ca însuși Sfântul Sinod să ia o poziție oficială în acest sens. Pe scurt, aceasta înseamnă că nu putem condamna avortul în chip rezonabil, dacă depunem suficiente efor-

turi pentru bunăstarea copiilor nedorți ce se nasc, indiferent de sănătatea lor, de capacitatea mintală sau de locul din care provin.

Vorbind de dimensiunile responsabilității creștine în Biserică și în întreaga lume creată de către Dumnezeu, Sfântul Apostol Pavel ne-a oferit o imagine ce se aplică atât responsabilității noastre față de cei ce aleg avortul, cât și față de cei care vor fi victimele lui: „Așa și noi, cei mulți, un trup suntem în Hristos și fiecare suntem mădule unii altora” (Romani 12, 5). Dacă refuzăm să aplicăm aceasta imagine inclusiv problemei avortului, îl trădăm nu numai pe cel nenăscut, dar și pe însuși Dătătorul vieții. Și iarăși, a nu oferi sprijin material adecvat și îngrijire iubitoare „unora dintre aceștia mai mici ai Mântuitorului”, înseamnă a nu-l sluji cu adevărat Lui.

TAINA MĂRTURISIRII

Preot dr. VALENTIN MARIAN BUGARIU

Introducere

Anul 2014 a fost la nivel de Biserică Ortodoxă Română prin hotărârea Sfântului Sinod, „Anul omagial euharistic și al Sfinților Martiri Brâncoveni”. De aceea materialul alcătuit de noi se propune ca un auxiliar în vederea însușirii învățaturii ortodoxe despre Tainele Mărturisirii și Cuminecării. Scopul este tocmai responsabilizarea creștinilor în vederea împărtășirii de Sfintele Taine.

Pocăința, Mărturisirea sau Spovedania este una din cele șapte Sfinte Taine oficiale de Biserică în scopul desăvârșirii și sfințirii credincioșilor prin împărtășirea Duhului Sfânt, cel care pecetluiește lucrarea creatoare a Tatălui și mântuitoare a Fiului.

Precizări etimologice:

În tradiția răsăriteană, Taina Spovedaniei se mai numește și Taina Pocăinței. În teologia occidentală, din ultimul timp, începe să câștige tot mai mult teren denumirea de Sacramentul Reconcilierii (Taina Împăcării).

Pocăința – exprimată prin: căință, mărturisirea adevărului și un nou mod de viață („convertită”) – aduce împăcarea vine și din și deodată cu pocăința adevărată. Unii traduc pocăința din grecescul metanoia – echivalentul românesc al cuvântului – prin: schimbarea mentalității, a intențiilor, a atitudinilor. (Eugen Jurca, *Spovedanie și psihoterapie. Interferențe și diferențe*, ediția a III-a, Ed. Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș, 2009, p. 234-235).

Păcatul

Vorbind catehetic putem afirma că „păcatul este călcarea legii dumnezeiești, adică neîmplinirea voii lui Dumnezeu cuprinsă în poruncile sale” (I Ioan 3, 4). Dincolo de aceste norme religios-morale (ex. Cele zece

porunci), păcatul este ieșirea din comuniunea cu Dumnezeu. Urmărilor acestei alegeri libere au fost grele pentru om: s-au produs schimbări mari atât în ce privește trupul și sufletul. La nivelul trupului au apărut slăbiciunea trupească, boala, neputința și moartea trupească. Iar la nivelul sufletului s-a produs o perversiune a acestuia: a slăbit voința, s-a întunecat rațiunea (mintea) și s-a răcit simțirea (sentimentul).

Pentru a reface legătură pierdută a omului cu Dumnezeu Biserică a păstrat Sfintele Taine ca mijloace vizibile a împărtășirii harului divin nevăzut, condiție esențială a mântuirii, alături de credință în Dumnezeu și fapte bune.

În veacul al IX-lea Teodor Studitul enumera șase Taine: Botezul, Euharistia, Mirungerea, Hirotonia, Tunderea în monahism și înmormântarea. În veacul al XIII-lea monahul Iov amintește și de o altă taină ce cuprindea împreună Pocăința și Maslul. Sfântul Grigorie Palama zăbovește asupra Botezului și Euharistiei, iar Nicolae Cabasila în celebra sa carte *Viața în Hristos* comentează Tainele de inițiere: Botezul, Mirungerea și Euharistia. La alți părinți numărul Tainelor este mai mare de șapte. Învățătura despre cele Șapte Sfinte Taine apare în Răsărit pentru prima dată în *Mărturisirea de credință* pe care papa Clement al IV-lea în anul 1267, i-o cere lui Mihail Paleologul. (Andrei, Episcopul Alba Iuliei, *Spovedanie și comuniune*, Ed. Episcopiei Ortodoxe Române, Alba Iulia, 1998, p. 77).

Istoricul Tainei

Conștiința păcătoșeniei, a prezenței rupturii între om și Dumnezeu i-a însoțit pe primii oameni pe tot parcursul Vechiului Testament începând cu primul om, Adam și terminând cu viața și activitatea Sfântului Ioan Botezătorul.

Cel mai bogat material legat de pocăință, de îndreptare a vieții o regăsim însă în Psaltirea Proorocului David în care regăsim nu mai puțini de șapte psalmi numiți „de pocăință”: 6, 31, 35, 50, 101, 129, 142.

Mesajul primar al Mântuitorului este asemenea Botezătorului Său, Sfântului Prooroc Ioan, o reprezintă tema pocăinței: „Pocăiți-vă, căci s-a apropiat Împărăția cerurilor”. (Matei 5, 17). În intențiile Sale Hristos Domnul este explicit: „N-am venit să chem pe drepti, ci pe păcătoși la pocăință”. (Luca 5, 32).

Spovedania sau Mărturisirea păcatelor a primit în tradiția apostolică valoare sacramentală. Inițial actul public de mărturisire, apoi confesiunea particulară era urmată de rugăciunea de iertare și de dezlegare. Cea mai veche mărturie o avem consemnată în *Didahia* sau *Învățătura* celor 12 Apostoli, scriere contemporană cu Evangheliile după Matei și Luca în care ni se spune: „Când vă adunați în duminica Domnului, frângeți pâinea și mulțumiți, după ce mai întâi v-ați mărturisit păcatele voastre, ca jertfa voastră să fie curată”. (P. S. B., Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1979, cap. XIV, 1, p. 31).

Ființa Tainei

Pocăința este mijlocul pe care Biserica ni-l pune la îndemână pentru a ne curăța de întinăciunea păcatelor; ea este Taina în care Dumnezeu iartă, prin duhovnic, păcatele creștinilor, care se căiesc sincer și se mărturisesc în fața preotului. (Andrei..., *op. cit.*, p. 91).

În duminica Învierii din morți, Iisus a apărut în foisorul în care ucenicii, chiar dacă ușile erau încuiate „a stat în mijloc și le-a zis: Pace vouă! Și zicând acestea, le-a arătat mâinile și coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzând pe Domnul. Și Iisus le-a zis iarăși: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi. Și zicând acestea, a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfânt; cărora le veți ierta păcatele, le vor fi iertate și cărora le veți ține, vor fi ținute”. (Ioan 20, 19-23).

Elementele Tainei

Elementele constitutive ale Tainei Spovedaniei sunt: căința sau părerea de rău; hotărârea de a nu mai păcătui; mărturisirea propriu-zisă, canonul și dezlegarea.

Părerea de rău sau regretul pentru faptele făcute, căința este durerea sufletului pentru pierderea prin aceste păcate a comuniunii cu Dumnezeu, cu semenii și cu Biserica. Cea de a doua etapă o reprezintă hotărârea fermă de a nu mai păcătui. Omul modern se rușinează astăzi să-și mărturisească păcatele ajungându-se la forme grave cum ar fi refuzul Tainei, cu o astfel de justificare: „-La ce bun să mă spovedesc? N-am nici un păcat. Ce, popa nu e tot om? De ce trebuie să mă spovedesc la el? Asta-i treabă de muieri. Mai bine stau de vorbă eu singur cu Dumnezeu și am rezolvat problema!?”. Sigur

că și aceasta ar fi o posibilitate, dar problema rămâne, adică a greutății, îngreunării sufletului. Canonul sau epitimia, penultima etapă având caracter terapeutic, în sens de îndreptare: lecturi biblice, duhovnicești, pioase (moralizatoare) care au ca scop: luminarea inteligenței, dirijarea voinței sau mișcarea inimii. Alături de lectură pot fi considerate alte modele de îndreptare: rugăciunea, participarea la rugăciunea publică (Sf. Liturghie) și examenul de conștiință. (Petre Vintilescu, *Spovedania și duhovnicia*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 1995, p. 162).

Timpul, locul, termenul și forma Spovedaniei

Potrivit învățăturii părinților (Sf. Nicodim Aghioritul), timpul prielnic este dimineața, alți părinți socotesc că timp pentru oficierea Tainei ar fi seara după vremea Vecerniei (Petre Vintilescu) sau chiar la o dată în timpul săptămânii (Eugen Jurca) care trebuie să evite astfel „aglomerația, tensiunile inutile, superficialitatea și insuficiența sfatului duhovnicesc”. (Eugen Jurca, *op. cit.*, p. 149).

Locul săvârșirii Tainei Mărturisirii este desigur biserica, „casa lui Dumnezeu”. Potrivit Sf. Simeon, arhiepiscopul Tesalonicului ea trebuie săvârșită în loc cinstit, sfânt și fără zgomot, cu „tihna” necesară unui astfel de act.

Termenul primirii Tainei ar fi un răs/timp anume, un timp binecuvântat de „odihnă” cu răgazul necesar de a se destăinui pe-ndelete. Nu doar lunar sau în cele patru posturi de peste an, ci de câte ori credinciosul conștientizează greutatea păcatelor care înăbușă sufletul. Sfântul Vasile cel Mare ne învață că pocăința nu trebuie să înceteze în cursul întregii vieți. Căci cine e fără de păcat? În toată clipa păcătuim, dacă nu cu fapta, apoi cu cuvântul; dacă nu cu cuvântul, atunci cu gândul. Oricât de mici sunt păcatele, dar ele pătează conștiința, iar conștiința trebuie să fie mereu curată. Dacă trebuie să fie păstrată în curățenie dar, totuși, zilnic se pătează, atunci în toată ziua trebuie să o și curățim”.

Forma Pocăinței este mărturisirea sinceră și fără sfială a păcatelor în forma „expozitivă”, de întrebări și răspunsuri. Sf. Nicodim lasă recomandarea însemnării pe hârtie a păcatelor pentru ca nu cumva unele sau altele să fie uitate, știrbind astfel sinceritatea actului mărturisirii.

Duhovnicul, ascultarea și infantilismul duhovnicesc

Duhovnicul deține în oficierea Tainei un rol important. El trebuie să fie părinte duhovnicesc nici rigorist dar nici permisiv, el trebuie să fie partener credinciosului pe întregul parcurs al vieții dozat cu însușirile unui părinte: față senină, deschidere, calm, pace interioară, viață spirituală, așezare, statornicie, răbdare, înțelegere, îngăduință, tact, înțelepciune, optimism, umor, autonomie decizională, responsabilitate, curaj, maturitate ș.a.

Ascultarea sfatului duhovnicesc primit, fără acord personal această însușire devine sterilă și oarbă. În mod voluntar credinciosul ascultă de duhovnic nu mecanic și de „silă”.

O altă problemă este cea a infantilismului duhovnicesc. Pe de o parte bolnavi cu afecțiuni psihice sunt târâți ca „ursul de lanț” de aparținători sau pe la „popi cu leac” pentru „dezlegări de făcături” sau exorcizări, în loc să fie trimiși la medic pentru tratament. Pe de altă parte o seamă de tineri cer „punerea sub ascultare” cerând „binecuvântare” sau „sfat duhovnicesc” pentru orice fleac în loc să fie promovată autonomizarea și dezvoltarea liberă a persoanei.

Concluzii

Spovedania ca taină sacramentală aduce timp binecuvântat de reflecție asupra vieții, asupra patimilor și păcatelor. O încercare de despățimire pentru unirea cu Hristos în Euharistie. Este totodată timp de reflecție asupra gândurilor, trăirilor și nevoițelor trupești bineînțelese făcută cu sinceritate, de voie bună cu hotărârea de nestrămutat de a încerca de la această mărturisire să schimbe viața în bine.

BIBLIOGRAFIE:

Andrei, Episcopul Alba Iuliei¹, *Spovedanie și comuniune*, Editura Episcopiei Ortodoxe Române, Alba Iulia, 1998.

Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1995.

Ispas Gheorghe, *Taina unității Bisericii. Aspecte teologice și practice*, Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2008.

Jurca Eugen, *Spovedanie și psihoterapie. Interferențe și diferențe*, ediția a III-a, Editura Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș, 2009.

Liturgier, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000.

Scrierile Părinților Apostolici, P. S. B., vol. 1, trad. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1979.

Vintilescu Petre, Încercări de Istoria Liturghiei, în rev. „Studii Teologice”, I, 1929, nr. 1-2.

Vintilescu Petre, *Spovedanie și duhovnicie*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 1995.

¹ Astăzi Arhiepiscopul Clujului și Mitropolit al Clujului, Maramureșului și Sălajului. n. n.

PARTEA OFICIALĂ

NOU EPISCOP-VICAR AL ARHIEPISCOPIEI SIBIULUI

BIROUL DE PRESĂ AL PATRIARHIEI ROMÂNE

În zilele de 3 și 4 iunie 2015, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel s-au desfășurat lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, reunit în ședință de lucru la Reședința patriarhală.

În prima zi a lucrărilor, miercuri, 3 iunie 2015, a avut loc alegerea noului Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului. În ziua de 7 mai 2015, ierarhii Mitropoliei Ardealului au desemnat prin vot secret drept candidați pe părintele arhimandrit Ilarion Urs, exarhul Arhiepiscopiei Sibiului și starețul mănăstirii Brâncoveanu

de la Sâmbăta de Sus (județul Brașov), și pe părintele arhimandrit Macarie Țuțul, marele eclesiarh al Catedralei mitropolitane din Sibiu.

Sfântul Sinod a ales prin vot secret, cu 25 voturi din 40 valid exprimate, pe părintele Arhimandrit Ilarion Urs, cu titulatura de Făgărășanul, în postul vacant de Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului.

Hirotonia noului Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului va avea loc duminică, 7 iunie 2015, în catedrala mitropolitană din Sibiu.

ÎNTRUNIREA SFÂNTULUI SINOD

BIROUL DE PRESĂ AL PATRIARHIEI ROMÂNE

În zilele de 3 și 4 iunie 2015, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, s-au desfășurat lucrările Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, reunit în ședință de lucru la Reședința patriarhală.

Dintre hotărârile adoptate menționăm:

- Înscrierea în calendarul Bisericii Ortodoxe Române, începând cu anul 2016, a Sfântului Cuvios Paisie Aghioritul, canonizat de Patriarhia Ecumenică în luna ianuarie a anului 2015, cu ziua de pomenire la 12 iulie;

- Adoptarea unor propuneri pentru creșterea calității educației religioase, prin colaborarea strânsă a Bisericii cu toate instituțiile și persoanele implicate, precum Ministerul educației și cercetării științifice, profesorii de religie, părinții elevilor, pentru o mai bună pregătire a personalului didactic și realizarea de noi manuale școlare.

- Evaluarea fenomenului migrației și adoptarea unor soluții pastorale și sociale propuse de eparhiile din

România și din afara granițelor țării, cu scopul diminuării impactului negativ al acestui fenomen asupra familiilor din țară și străinătate aflate în această situație;

- Aprobarea proiectului de Regulament al activităților de voluntariat în Biserica Ortodoxă Română, în concordanță cu schimbările legislative recente în domeniu;

Sfântul Sinod a formulat comunicatul de presă: *Asociația autointitulată Mitropolia Autonomă după Vechiul Calendar „Episcop Gherasim” nu are calitate de asociație religioasă și nu este recunoscută canonic de Biserica Ortodoxă, avertizând credincioșii ortodocși să nu se lase înșelați de afirmațiile reprezentanților acestei asociații.*

ASOCIAȚIA AUTOINTITULATĂ MITROPOLIA AUTONOMĂ DUPĂ VECHIUL CALENDAR „EPISCOP GHERASIM”

ACEASTA NU ARE CALITATE DE ASOCIAȚIE RELIGIOASĂ ȘI NU ESTE RECUNOSCUTĂ CANONIC DE BISERICA ORTODOXĂ

BIROUL DE PRESĂ AL PATRIARHIEI ROMÂNE

Întrucât pe site-ul de prezentare al asociației Mitropolia Autonomă după Vechiul Calendar „Episcop Gherasim” și în declarațiile publice ale reprezentanților acesteia sunt folosite o seamă de dezinformări cu scopul precis de a crea aparența de legalitate și canonicitate (legătura și recunoașterea din partea Bisericii Ortodoxe), în urma solicitării Patriarhiei Române a poziției oficiale din partea Secretariatului de Stat pentru Culte, Patriarhiei Ecumenice și Bisericii Ortodoxe din America (OCA), față de această pretinsă Mitropolie, pentru corecta informare a opiniei publice, precizăm:

1. Conform răspunsului Secretariatului de Stat pentru Culte, asociația Mitropolia Autonomă după Vechiul Calendar „Episcop Gherasim” nu are calitatea de asociație religioasă, conform Legii 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al Cultelor și, ca atare, nu figurează în Registrul asociațiilor religioase. Înființarea acestei asociații s-a făcut fără acordul Secretariatului de Stat pentru Culte, care nu a emis avizul consultativ prevăzut la articolul 41, aliniatul 2, litera D, din Legea 489/2006 de înființare/transformare a Asociației Mitropolia Autonomă după Vechiul Calendar „Episcop Gherasim” în asociație religioasă.

Această asociație funcționează ca asociație cu personalitate juridică înființată în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, act normativ care menționează explicit în articolul 1, aliniatul 3, că aceste prevederi nu se aplică pentru înființarea de culte religioase. Prin urmare, această asociație nu poate desfășura activități religioase, cultice sau liturgice.

2. Asociația Mitropolia Autonomă după Vechiul Calendar „Episcop Gherasim” invocă în susținerea pre-

tinsei sale canonicității un tomos de recunoaștere a auto-intitulatului mitropolit Gherasim Bratu din 14 august 2012, însă persoana menționată ca semnatar al acestui tomos, mitropolitul primat Ioan de New York, nu face parte din Biserica Ortodoxă din America, conform răspunsurilor oficiale primite de Patriarhia Română din partea Bisericii Ortodoxe din America (OCA) și a Patriarhiei Ecumenice.

3. Arhiepiscopia Ortodoxă Română a celor două Americi (cu sediul la Chicago) și Episcopia Ortodoxă Română din America (cu sediul la Jackson, Michigan) nu se află în comuniune cu asociația Mitropolia Autonomă după Vechiul Calendar „Episcop Gherasim” și nici nu au vreo legătură cu aceasta, care în mod fals se referă la astfel de legături pe site-ul ei de prezentare.

Așadar, Mitropolia Autonomă după Vechiul Calendar „Episcop Gherasim” nu este o asociație religioasă, cum în mod fals și abuziv pretinde, nici nu are vreo legătură oficială cu vreo Biserică Ortodoxă canonică și nici nu este recunoscută ca parte a Bisericii Ortodoxe de pretutindeni (universale).

Mai mult, și datele personale postate despre așa numitul “episcop Gherasim” sunt false, în sensul că acesta nu a fost hirotonit canonic diacon sau preot și nici nu a fost călugărit în Mănăstirea Balamuci (Sitaru) din Arhiepiscopia Bucureștilor.

Prin urmare, Sfântul Sinod recomandă credincioșilor ortodocși să nu se lase înșelați de afirmațiile reprezentanților acestei asociații, când aceștia le propun participarea la slujbele lor religioase (cultice sau liturgice), deoarece această grupare nu este canonică și nici nu are dreptul legal de-a oficia slujbe religioase pe teritoriul României

100 DE ANI DE LA NAȘTEREA PĂRINTELUI IOAN NEGRUȚIU (1915-2003) DE LA MĂNĂSTIREA TIMIȘENI IOAN NEGRUȚIU- PREOTUL CARE A REFUZAT SĂ FIE SCOS DIN LAGĂR

Preot dr. IONEL POPESCU

Preotul Ioan Ne-gruțiu face parte din generația care „a hotărât să-și pună viața pentru apărarea credinței și sufletului românesc” și a fost „martirizată de co-muniști după înstăpânirea lor deplină în România” (*Martiri ai temnițelor românești*, Ed. Gutenberg, București, 2008, p.5).

Reconstituirea profilului său duhovnicesc, teologic și intelectual numai pe baza puținelor documente păstrate în arhiva Centrului nostru eparhial și a sumarelor informații publicate până acum este destul de dificilă, atâta timp cât nu sunt cunoscute momentele dramatice ale suferințelor, privațiunilor și umilințelor trăite în temnițele comuniste. În acest scop, o documentare riguroasă în arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ar fi mai mult decât necesară.

Născut la 9 iulie 1915, în satul Borșa, comuna Săcădat, județul Bihor, din părinții Simion și Floarea, agricultori, Ioan Negruțiu s-a confruntat, de la vârsta cea mai fragedă, cu greutățile vieții pământești.

Potrivit propriei mărturisiri, încă de la naștere a fost firav și bolnav, așa încât pe la vârsta de trei luni i s-a pregătit sicriul. Dumnezeu a avut însă un plan cu el și

i-a rânduit să-L slujească, să propovăduiască Evanghelia și să arate oamenilor „cărarea împărăției”.

Rămași orfani de mamă și apoi de tată, cei cinci copii ai familiei Negruțiu au crescut sub purtarea de grijă a lui Dumnezeu și sub oblăduirea plină de dragoste a surorii mai mari.

„Locuința de la marginea satului nu era deloc înstărită: „Într-o seară am găzduit un cerșetor orb. Am împărțit cu dânsul țolul cu care ne înveleam; dacă Vasile Voiculescu ar fi scris povestirea cu supa de bolovan, am fi avut și noi cu ce să ne cinstim oaspetele ...”, care, surprins de o sărăcie și mai lucie, se va ruga cu lacrimi la miez de noapte”, povestea părintele unor apropiați.

Clasa I-a primară a frecventat-o în satul natal, însă din pricina sărăciei, a mers la școală numai la începutul și la sfârșitul anului școlar. Învățătoarea a observat calitățile copilului Ioan și, împreună cu soțul său, care era directorul școlii, l-au înscris la un orfelinat din Oradea, unde a beneficiat de bursă.

Studiile secundare le-a urmat în cadrul seminarelor teologice din Edineț (Basarabia) și „Sfântul Andrei” din Galați, pe care l-a absolvit în anul 1934.

Între anii 1934-1938 a studiat la Facultatea de Teologie din București, iar apoi a urmat cursurile Seminarului Pedagogic Universitar, pe care le-a absolvit în anul 1942.

În același an a fost hirotonit diacon și preot celib de către episcopul martir Nicolae Popoviciu al Oradiei, care l-a numit profesor la școlile confesionale din orașul Beiuș. Aici a activat din 1945 și până în 1948, când a fost arestat și închis în beciurile securității din Oradea.

Procesul a fost judecat la Cluj, preotul Ioan Negruțiu fiind condamnat ca „dușman al poporului” la 10 ani de muncă silnică (*op. cit.* p. 141). După ispășirea pedepsei a fost eliberat, dar nu peste mult timp a fost arestat din nou. În total, a făcut șaisprezece ani de închisoare la Aiud, Cluj, Gherla, Jilava și Canal.

În anul 1957, aflat la Canal, părintele Negruțiu a avut un vis care l-a urmărit, prin semnificația lui adâncă, în toți anii de suferință de mai târziu:

„Urca cu mare greutate Golgota. Obosit, plin de sudoare, târându-se pe pietrele colțuroase, ajunsese în vârful Căpățânii, la picioarele celor trei cruci. Abia ridicându-și ochii, cu teamă și cutremur, spre cei trei crucificați, rămase uimit și cuprins de tulburare,

neînțelegând ceea ce vede. Numai Domnul Iisus Hristos era pe Crucea Sa; cei doi tâlhari nu erau prezenți.

Doamne, strigă părintele Ioan, ai rămas singur pe Cruce! Nimeni nu e lângă Tine să Te însoțească în această răstignire care nu se mai termină?

Nimeni, Ioane, îi răspunde Domnul Hristos de pe Cruce.

Doamne, iartă-mă dacă îndrăznesc să Te rog să mă primești și pe mine pe una din cruci, să fiu și eu cu Tine! Să nu mai fii singur!

Ioane, te primesc! Suie-te! Întinde-ți mâinile în cruce!

Doamne, pe care să mă sui, pe cea din stânga sau pe cea din dreapta Ta? Pentru osândă sau pentru mântuire?

Ioane, acum înțelesul nu mai e ca în Vinerea Răstignirii. Suie-te pe care vrei. Pe cruce să fii, lângă Mine!

Ridicându-se din genunchi, se îndrepta spre una din cruci. Dar trecând pe lângă picioarele Mântuitorului, se lovi ușor cu cotul de genunchiul Lui însângerat. Un fior îl străbătu din creștet până în tălpi și se trezi în sudoare și suspinând. Mântuitorul, iubindu-l îl chema alături de El, în jertfa de ispășire" (*Ibidem*).

A doua zi a fost eliberat, dar nu a făcut decât câțiva pași de la ieșirea pe poartă și a fost preluat de o dubă a securității care l-a dus în lagăr. Visul s-a împlinit și părintele a purtat mai departe crucea suferinței.

Nu peste mult timp părintele Ioan a refuzat propunerea patriarhului Justinian de a fi scos din lagăr, preferând să pătimească în continuare, pentru a-i întări pe frații de suferință (cf. Ionuț Băiaș și Costel Condurache, *Părintele Ioan Negruțiu – deținutul care a refuzat să fie scos din lagăr*, <http://www.hotnews.ro/știri-arhiva-1043334-serial-sfinții-închisorilor-ioan-negruțiu-deținutul-care-refuzat-fie-scos-din-lagăr-htm>).

Trimis, cu domiciliu forțat, la Rubla, în Bărăgan, preotul martir Ioan Negruțiu a avut puterea să transforme o casă păraginită în biserică și să o târnosească.

Din păcate, misiunea începută aici a fost întreruptă brutal în anul 1958, când a fost arestat din nou, condamnat și închis la Aiud. Asupra sa fuseseră găsite mai multe scrisori, între care se aflau și unele poezii ale poetului Radu Gyr, alt „veteran” al închisorilor comuniste.

După decretul din 1964, preotul Ioan Negruțiu a fost eliberat și a avut posibilitatea de a-și valorifica talanții cu care l-a înzestrat Dumnezeu atât pe tărâm pastoral ca preot paroh, duhovnic și predicator iscusit, dar și în administrația bisericească.

Astfel, din 1965 și până în 1967 a funcționat ca preot paroh la parohia Cihei din Bihorul natal, secretar și inspector eparhial la Episcopia Oradiei (1968-1971), profesor și director la Seminarul teologic special de la Curtea de Argeș (1971-1976), inspector general patriarhal și membru al Consistoriului Central Bisericesc

(1976-1979) și redactor principal al revistei „Mitropolia Banatului” (1979-1981).

La data de 1 ianuarie 1982, preotul Ioan Negruțiu a fost transferat din postul de redactor principal editură în postul de preot duhovnic la mănăstirea Timișeni Șag.

Lucrarea sa duhovnicească în acest așezământ monahal situat la marginea Timișoarei a devenit rapid cunoscută, predicile elevate, bine documentate, din care nu lipseau citate culese din Sfinții Părinți și din operele unor mari filosofi ai lumii, și mai ales calitățile sale de duhovnic smerit la cugetare și blând sporind numărul credincioșilor, foarte mulți tineri venind aici să se îmbogățească sufletește și să primească hrană spirituală.

Tot tinerii l-au invitat adesea la conferințele organizate de Asociația Studenților Creștini Ortodocși în Timișoara, prilej cu care părintele le-a prezentat diverse teme consacrate cunoașterii valorilor ortodoxiei și a răspuns la numeroasele întrebări care-i frământau.

Preotul Ioan Negruțiu a ostenit zeci de ani în ogorul Bisericii, a format multe generații de slujitori ai altarelor, a semănat cuvântul lui Dumnezeu, cu multe chinuri, mai ales în detenție, îndeosebi prin exemplul vieții sale, dar nu a lăsat lucrări teologice cu excepția dialogului avut cu ieromonahul Ioanichie Bălan publicat în cunoscutele *Convorbiri duhovnicești* și a tezei de licență: *Concepția creștină despre martiriu în primele trei secole*, notată cu 9,00, adică mențiunea „cum laudae”.

Mărturiile sale, atâtea câte s-au păstrat, despre suferințele îndurate în temnițele comuniste sunt, însă, foarte importante. Iată doar câteva: „Se mutaseră în aceste lagăre și temnițe – spunea părintele – mii și zeci și sute de mii de oameni, dintre cei mai buni pe care îi avea țara. Toate instituțiile de bază ale societății noastre erau bine reprezentate. Academia Română, Universitatea, facultățile, inclusiv cea de Teologie; fostele guverne împreună cu armata, clerul și călugării, școlile și întreprinderile, muncitorii și țărani nedispuși să-și vândă sufletele satanei ș.a.m.d. [...]. Scopul era bine definit: exterminarea lentă a insului prin anularea personalității și degradarea totală a ființei umane prin nimicirea chipului lui Dumnezeu în om, prin îndobitocirea lui.

Armele de apărare ale mucenicilor erau: credința în Dumnezeu, întărită prin rugăciune și psalmi, prin recitări din Sfintele Evanghelii, prin rostirea Sfintei Liturghii de către preoți, prin postul de bună voie întărit cu cel impus de călăi, prin milostenii față de cei mai slabi ...” (*Din temnițe în sinaxare*, vol. Coordonat de Danion Vasile, Grupul Areopag, Ed. Egumenița, Galați, 2008, p.25).

Preotul Ioan Negruțiu a făcut parte, așadar, din rândul celor 1725 de clerici ortodocși, între care 31 de ierarhi, unii scoși din scaun și morți în împrejurări obscure (Irineu Mihălcescu, Nicolae Popovici ș.a.), care

au suferit la canal, în închisori, deportări și lagăre, fapt ce demonstrează că „Biserica Ortodoxă Română nu a fost o simplă unealtă obedientă și chiar monstruoasă a regimului comunist față de care n-ar fi schițat nici o opoziție semnificativă...” (Răzvan Codrescu, *Jertfelnicia ortodoxă în anii comunismului*, în vol. *Din temnițe spre sinaxare*, p. 29).

Din pricina asprului regim de detenție suferit mai bine de șaisprezece ani, sănătatea preotului Ioan Negruțiu s-a deteriorat tot mai mult până când, în 1996, a căzut la pat și, timp de 7 ani, a fost îngrijit de maici în modesta chilie de la mănăstire, fiind vizitat de toți cei ce l-au cunoscut, l-au prețuit și îndrăgit. S-a stins din viață la 22 octombrie 2003 și a fost înmormântat în cimitirul mănăstirii.

MĂRTURIE DESPRE PĂRINTELE IOAN NEGRUȚIU

Dr. STELIAN GOMBOȘ

„Părinte, nu știm cum să vă mulțumim că ne-ați salvat Biserica! Ortodoxia noastră a amuțit aici. Altarele românești s-au mutat în închisori!” - Patriarhul României Justinian Marina¹

În volumul al doilea al seriei de *Convorbiri duhovnicești*, Părintele Ioanichie Bălan îl prezintă astfel pe Părintele Ioan Negruțiu: „S-a născut în satul Borșa – Bihor, în anul 1915. A absolvit Seminarul Teologic la Galați, în anul 1934, iar în anul 1938 a luat licența în Teologie la Universitatea din București (1940 – 1942) și a fost mulți ani profesor la liceul din orașul Beiuș, până în anul 1948. Apoi a lucrat ca inspector eparhial la Episcopia Oradiei, profesor și director la Seminarul Teologic Special din Curtea de Argeș (1971 – 1976), inspector general patriarhal (1976 – 1979) și redactor principal la revista *Mitropolia Banatului* (1979 – 1981). În anul 1981 a fost numit duhovnic la Mănăstirea Timișeni – Timișoara”².

Tot din același volum reținem următoarele mărturii: „Se mutaseră în aceste lagăre și temnițe mii și zeci și sute de mii de oameni, dintre cei mai buni pe care îi avea țara. Toate instituțiile de bază ale societății noastre erau bine

reprezentate. Academia Română, Universitatea, facultățile, inclusiv cea de Teologie; fostele guverne împreună cu armata, clerul și călugării, școlile și întreprinderile, muncitorii și țărani nedispuși să-și vândă sufletele satanei... Numai Bunul Dumnezeu știe numărul și numele victimelor *aduse ca niște oi spre junghiere*, după cum spune prorocul, și trecute prin rigorile torturilor, aplicate de călăi cu înaltă calificare, prin proba cumplitelor răngi, a focului, a varului nestins, a înfometării, a frigului, a terorii și a umilintelor de tot felul.

Scopul final era bine definit: exterminarea lentă a insului prin anularea personalității și degradarea totală

¹ Cuvântul Patriarhului Justinian către părintele Ioan este citat în articolul *Părintele Ioan Negruțiu – deținutul care a refuzat să fie scos din lagăr*, de Ionuț Băiaș și Costel Condurache (poate fi citit pe <http://www.hotnews.ro/stiri-arhiva-1043334-serial-sfintii-inchisorilor-ioan-negrutiu-detinutul-care-refuzat-fie-scos-din-lagar.htm>). Titlul articolului se referă la momentul în care părintele Ioan a refuzat propunerea patriarhului Justinian de a fi scos din lagărul de la Canal, pentru a rămâne să îi întărească pe frații de suferință. Tot acolo putem citi un cuvânt al Patriarhului Teoctist Arăpașu: „Mi-a dat Dumnezeu o dăruire: aceea de a clădi, de a construi, de a ridica ziduri, dar nu mi-a dat și puterea de a altoi spiritul zidului. Or, ție, Ioane, ți-a dat Dumnezeu acest dar din plin: să pui viața în ziduri.” Chiar dacă patriarhul Teoctist se referea mai ales la lucrarea pastorală făcută de părintele Negruțiu după ieșirea din închisoare, putem înțelege că mare a fost lucrarea de preot a părintelui și în temniță și în lagăr și în deportări.

² *Convorbiri duhovnicești*, Protosinghel Ioanichie Bălan, vol. II, Episcopia Romanului și Hușilor, 1990, p. 217. Atât de amplă a fost lucrarea părintelui Negruțiu încât, în momentul în care patriarhul Iustin Moisescu a aflat că părintelui i se propusese să plece în Banat, l-a rugat: „Te rog să nu pleci; că Biserica stă rău. E un haos aici!” Haosul se datora tocmai presiunilor pe care Biserica le suporta din partea regimului comunist...

a ființei umane prin nimicirea chipului lui Dumnezeu în om, prin îndobitocirea lui.

Armele de apărare ale mucenicilor erau: credința în Dumnezeu, întărită prin rugăciune și psalmi, prin recitări din Sfintele Evanghelii pe care unii le cunoșteau pe de rost, prin rostirea Sfintei Liturghii de către preoți, prin postul de bună-voie întărit cu cel impus de călăi, prin milostenii față de cei mai slabi, prin smerenie și îndelungă răbdare, prin meditații religioase; prin memorări de poezii potrivite situației, cele mai multe creații ale

poetilor consacrați, veterani ai închisorilor: Nichifor Crainic, Radu Gyr și alții; prin învățare de limbi străine, prin îmbogățirea cunoștințelor, folosind scrisul cu acul: pe pereți, pe pingele, pe centuri, ca și prin comunicările dintre celule prin alfabetul Morse etc.

Toate acestea alcătuiau o întregă *Pravilă a Claustrărilor*, rânduită pentru realizarea purificării prin suferință, a *catharsis*-ului creștin, folosind metodele consacrate de veacuri ale marilor asceți și mucenici creștini, spre a se pune temelie nepieritoare Împărăției Cerurilor pe

pământ, inclusiv în celulele temnițelor devenite *altare de jertfă pentru Hristos*.³

„Scriitorii epocii martirice, în general, au socotit martiriul ca măsură – etalon a tuturor virtuților creștine. Viața duhovnicească, de toate zilele, a oricărui creștin era considerată cu atât mai desăvârșită, cu cât se asemena mai mult cu martiriul. Origen, de pildă, spune că «Oricine face mărturisire pentru adevăr, prin cuvinte, prin fapte sau prin alte forme, poate să se numească pe bună dreptate martir». La fel, Tertulian îi numește «martiri propuși», «martyres designati», pe cei care erau doar pregătiți spre a deveni martiri, iar Sfântul Ciprian îi numește ca atare pe cei condamnați la muncă silnică pe viață în minele de metale. În același context, Sfântul Metodie de Olimp, vorbind despre fecioarele creștine, spune: «Ele sunt adevărate martire, nu pentru că ar fi îndurat într-un timp scurt căzmirile trupului, ci pentru că toată viața lor au luptat și nu s-au îngrozit de lupta lor olimpică, susținută cu râvnă pentru curăția lor» (Convivium 7, 3). Și, în sfârșit, Sfântul Ciprian al Cartaginei amintește undeva că există nenumărate cununi martirice ale vremurilor de pace («habet et pax coronas suas»). De aceea, nu este de mirare că și marele dascăl al școlii alexandrine, Clement Alexandrinul, căutând să definească tipul de om creștin ideal, numit de el «gnosticul creștin», spune că acesta nu este altceva decât un martir în viață și în trăire, un martir răstignit pentru lume, și lumea pentru el».

Dar, cele mai multe «cununi martirice ale păcii» din acea vreme, au împodobit capetele nenumăraților asceți, viețuitori ai pustiei, care se nevoiau cu postul, cu rugăciunea și cu privegherea, zi de zi, noapte de noapte, fără încetare, considerându-se și ei răstigniți pentru lume, și lumea pentru dânșii. Unii dintre aceștia s-au învrednicit și de moartea martirică; iar alții, nespun de mulți, în frunte cu Pavel Tebeul, Antonie cel Mare și Pahomie, sporind numărul mare al «anahoreților» ce-și lăsau averile, împărțindu-le la săraci și retrăgându-se în pustie în timpul nesfârșitelor persecuții ale lui Dioclețian, neputându-se împărtăși de martiriu din binecuvântate pricini, și l-au răscumpărat prin îmbrățișarea ascezei creștine, care însemna un martiriu, nu numai de câteva zile sau ceasuri, ci de o viață întreagă. Aceștia sunt cei ce au pus temelie, peste veacuri, monahismului creștin care, odată cu încetarea persecuțiilor, a luat misiunea atât de grea, dar și de sublimă a martiriului. Prin ei, martirul atlet devine martirul monah, îmbrăcând, peste armura atletică, mantia călugărească⁴.

„După decretul de grațiere din anul 1964, când am fost și eu eliberat ca toți ceilalți, unul dintre foștii mei elevi de la Beiuș, care ajunsese procuror militar chiar la Tribunalul care mă judecase, a venit să mă caute, ca nea-

³ *Idem*, p. 241.

⁴ *Convorbiri duhovnicești*, Protosinghel Ioanichie Bălan, vol. II, Episcopia Romanului și Hușilor, 1990, p. 234-235.

părat să stea cu mine de vorbă. Și m-a găsit, și după ce m-a îmbrățișat, mi-a spus: «Uite, soarta m-a făcut să ajung procuror chiar la Tribunalul la care ai fost judecat. Am asistat la procesul tău, eram student pe atunci, și n-am putut să-mi explic nicidecum cum de ți s-a dat o pedeapsă atât de mare. Și m-am dus, de cum mi-am luat în primire postul, direct la arhivă, am căutat dosarul, l-am citit și îți spun eu, procurorul Republicii Socialiste România, că n-am găsit fapte nici măcar pentru un minut de arest, că realmente n-ai făcut nimic!»⁵.

„În luna iulie, când împlineam anul de când eram cu domiciliul obligatoriu, m-am culcat într-o noapte mai târziu, aveam foarte mult de lucru în parohie, și după ce am adormit, spre dimineață, m-a trezit un vis, un vis cum n-am mai avut și cred că nu voi mai avea niciodată. Mi-a apărut în vis Domnul nostru Iisus Hristos. Eu mă găseam la poalele muntelui Golgota și aveam de gând să ajung sus, poate voi găsi Crucea Domnului. N-am fost niciodată la locurile sfinte, și urcând greu Golgota, eram cu capul în jos, când am ridicat capul deja ajunseseam fără să-mi dau seama chiar în fața Crucii Domnului Iisus Hristos. Era singur pe cruce, crucile tâlharilor erau goale și Iisus era încă viu. A deschis ochii, m-a privit, m-au trecut fiori, și am întrebat: «Doamne, ai rămas singur? Nici tâlharii nu mai sunt cu Tine? Și ei Te-au părăsit? Poruncește-mi, Iisuse, dacă sunt vrednic de aceasta, să mă răstignesc și eu pe o cruce alături de Tine! Pe care vrei să mă așez? Pe cea din dreapta sau pe cea din stânga?» Și Iisus mi-a răspuns: «Nu mai au semnificația pe care au avut-o oarecând crucea din dreapta sau crucea din stânga. De acum încolo, oricine ajunge la Mine poate să stea pe orice cruce, și pe cea din dreapta, și pe cea din stânga». Și am dat să mă apropiu de cruce și l-am atins fluierul picioarelor cu mâna. Erau reci ca gheața, și un fior deosebit de puternic m-a pătruns și m-am trezit. Mi-am dat seama că este semn de la Domnul nostru Iisus Hristos, că în ziua aceea va trebui să încep o nouă Golgotă. Și m-am gândit să fug... Mi-am făcut rugăciunea în genunchi, mi-am făcut un mic bagaj de mână cu care mă gândeam să înaintez spre gara cea mai apropiată și să înaintez unde m-o ajuta Dumnezeu. Când a fost gata tot și era să ies pe ușă și să plec, am auzit zgomot de motor de mașină. M-am uitat de după perdele și am văzut că în curtea mea intra mașina Securității din Galați...»⁶.

Părintele Ioan Negruțiu a ales să ducă o viață de mucenicie. Visul pe care l-a avut este reprezentativ nu doar pentru viața sa, ci pentru întregul sobor de clerici care, atunci când fiara roșie a încercat să sufoce credința

⁵ Din volumul de interviuri televizate luate de Vartan Arachelian, tipărite în volumul *Cuvântul care zidește*, Editura Roza Vânturilor, pp. 46-47. Părintele Ioan Negruțiu a fost condamnat la închisoare nu pentru că a făcut fapte de violență sau alte rele, ci pentru că a ales să Îl slujească pe Iisus Hristos, asumându-și – ca mulți alți preoți din generația sa – riscul de a pătimi pentru El...

⁶ *Idem*, p. 46.

creștină, au avut curajul de a-L mărturisi pe Iisus Hristos... Un mare sobor, format din preoți de mir sau preoți de mănăstire, tineri și mai puțin tineri, însuflețiți de iubirea de Dumnezeu și iubirea de neam. Datorită lor, așa cum a spus Patriarhul Justinian, „altarele românești s-au mutat în închisori!”. Cu ei s-a împlinit cuvântul Mântuitorului: „Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi și Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri...!” (Matei 10, 32).

În altă ordine de idei, acum în încheiere voi recunoaște și mărturisi faptul că știind, din propria-mi experiență, că fiecare întâlnire cu *Părintele Ioan Negruțiu* a fost un prilej de mare înălțare sufletească și de sărbătoare, asemeni întâlnirilor învățăceilor cu marii filozofi ai vremii antice precum: Platon, Plotin, Socrate, Aristotel, fiindu-ne pildă demnă de urmat, de înțelepciune, abnegație și dăruire, mă (mai) gândesc ce repede îi uităm noi pe acești oameni, pe aceste personalități ale culturii și spiritualității noastre, fiindu-le prea puțin recunoscători pentru toate câte ne-au făcut și ne-au dăruit ei nouă, cu toate că ar trebui să ne aducem aminte „de mai marii noștri”!...

În ultima vreme am vorbit de toți acești mari Părinți ai Ortodoxiei noastre, pe care noi nu-i numim sfinți, căci ne temem de asta. Dar pentru noi au fost ca niște sfinți. Așa i-am simțit, așa i-am perceput. Fiindcă i-am văzut împlinind sub ochii noștri Evanghelia, pentru că ne-au învățat creștinismul practic prin exemplul personal: au flămânzit ei ca să sature pe cei flămânzi, au privegheat ei ca să se odihnească cei osteniți, au pătimit ei ca să ia

mângâiere cei întristați, s-au sacrificat ei ca să trăiască ceilalți. Bunul Dumnezeu să-l odihnească cu sfinții pe *Părintele Ioan Negruțiu* - cel care a ajuns, în urmă cu doisprezece ani, alături de marii săi îndrumători, slujitori și înaintași, iar pentru rugăciunile lui să ne miluiască și să ne mântuiască și pe noi toți.

Personal, mă simt foarte împlinit și onorat pentru faptul că am avut fericitul prilej și marea șansă de a-l întâlni și (de) a-l cunoaște pe *Părintele Ioan Negruțiu* - mare personalitate a culturii și spiritualității noastre monahale românești, autentice și mărturisitoare din aceste răzvrătite vremuri. Am convingerea și nădejdea că vom ști cu toții pe mai departe, să ne cinstim înaintașii, potrivit meritelor și vredniciilor fiecăruia, cu toate că în aceste vremuri, prețuim mai mult pe alții de oriunde și de aiurea, căci ni se par a fi mai exotici, mai spectaculoși, mai senzaționali!...

Însă, rămânem convinși de faptul că ce este nobil rămâne iar ce este ieftin, apune!...

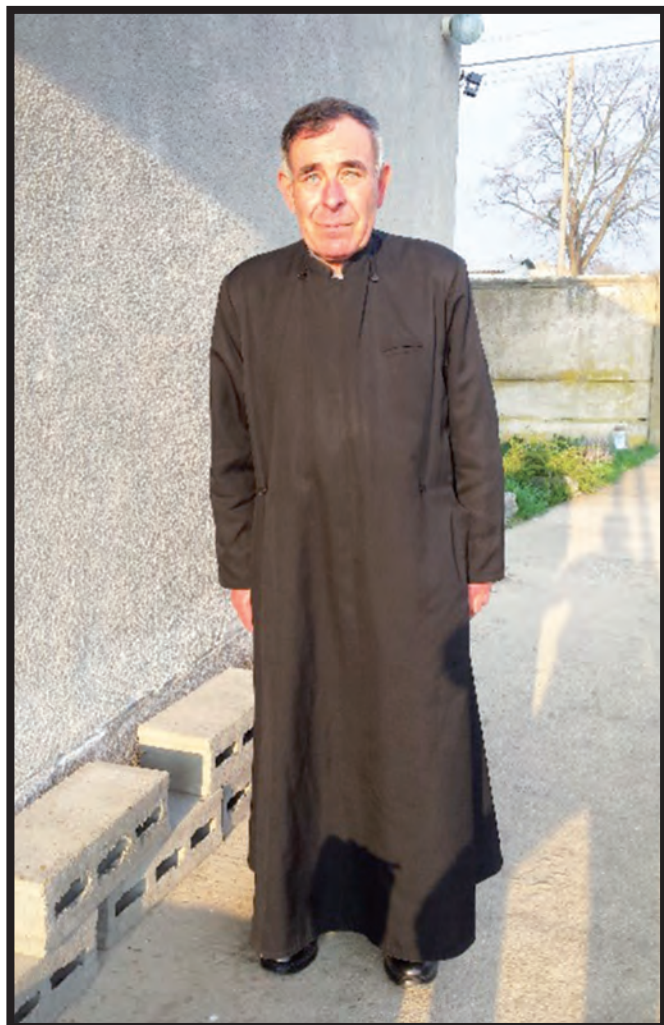
Așadar, cei alungați din turnurile babilonice pot bate la porțile cetății noului Ierusalim - cel bisericesc și ceresc ce „nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să o lumineze, căci slava lui Dumnezeu a luminat-o, făclia ei fiind Mielul” (Apoc. 21, 23).

Viața Părintelui Ioan Negruțiu este una de referință în domeniul istoriei și a spiritualității autentice, care ar trebui să se afle la îndemâna tuturor celor ce cred că „Biserica este cetatea pe care nici porțile iadului nu o vor birui”!...

A TRECUT LA DOMNUL PĂRINTELE VASILE SBERA DE LA ALBINA

Protopop MIRCEA SZILAGYI

Duminică, 21 iunie 2015, din încredințarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, a săvârșit împreună cu un sobor de preoți și diaconi slujba de prohodire a părintelui Vasile Sbera, preot paroh la parohia Albina, protopopiatul Timișoara II, care a trecut la cele veșnice după scurtă și neașteptată suferință care i-a curmat viața la doar 63 de ani.

Părintele Vasile Sbera s-a născut în Bazoșul Nou, județul Timiș, la 26 martie 1952, fiind al doilea fiu al lui Vasile și Paraschiva, creștini ortodocși ardeleni veniți din satul Tălmacel, județul Sibiu. Școala primară și generală a absolvit-o în satul natal și a continuat școala profesională la Oradea și Brașov.

Nedorind să devină membru UTC, și-a urmat dorința lăuntrică, sădită în inima lui în copilărie de către părinți și în anii 1974-1977 a urmat Seminarul Teologic de la Curtea de Argeș.

S-a căsătorit la 4 septembrie 1977 cu Maria Buliga, care l-a sprijinit cu multă dragoste, vrednicie, demnitate și multă discreție în misiunea și slujirea preoțească. În același an, în noiembrie, a fost hirotonit preot pe seama parohiei Dragășina. În timpul păstoririi acestei parohii, cu binecuvântarea vrednicului de pomenire mitropolitul Nicolae Corneanu, s-a îngrijit de repararea și întreținerea casei și a bisericii parohiale, pe aceasta din urmă pictându-o din nou în întregime.

În 1994 a fost transferat în satul Albina pe care a păstorit-o până la sfârșitul vieții. Aici, între anii 2001 - 2010, a mobilizat credincioșii și a construit din temelii o casă parohială. S-a preocupat îndeaproape și de refacearea exteriorului și acoperișului bisericii, înzestrarea ei cu o instalație de încălzire pe gaz, zidind și un mic paraclis în apropiere.

Împlinind îndemnul Sfântului Apostol Pavel (I Timotei 3, 4-5) s-a preocupat îndeaproape și de bunăstarea duhovnicească a familiei. Dumnezeu i-a binecuvântat familia cu trei copii, fiica Maria și fii Cristian și Timotei pe care i-a crescut cu credință în Dumnezeu și dragoste față de Biserică. Educația creștinească oferită copiilor a rodit cu prisosință în inima fiului cel mare Timotei, care a pășit pe urmele părintelui său studiind Teologia și îmbrățișând slujirea preoțească, fiind actualmente preot paroh în Timișoara, parohia Ronaț. O deosebită bucurie a adus-o în viața părintelui Vasile cei trei nepoți, Ștefan, Andrei și Maria, care i-au luminat viața și i-au adus bucurie în suflet.

Numeroșii credincioși din parohiile Dragășina și Albina care au participat la slujba înmormântării părintelui Vasile Sbera au dat mărturie prin lacrimile lor de bună-tate, jertfelnicia și dragostea cu care părintele i-a păstorit. Va rămâne în rugăciunile și memoria tuturor ca un slujtor râvnitor și smerit al sfântului altar, un părinte deschis spre problemele enoriașilor pe care i-a ascultat și sfătuit, „cu timp și fără timp”, aducând alinare prin sfat, vorbă bună și rugăciune.

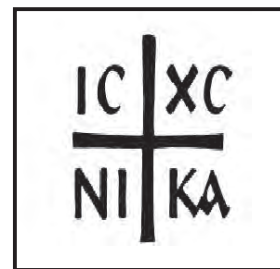
Preot destoinic și harnic, s-a îngrijit de întreținerea și înfrumusețarea bisericii, neuitând și de buna-creștere a copiilor pe care i-a crescut cu multă dragoste împreună cu maica preoteasă Maria - cea care i-a fost sprijin și echilibru în viață și slujire.

Bunul Dumnezeu să-i rânduiască sufletul râvnitor în Împărăția Lui, împreună cu sfinții și îngerii, mijlocind înaintea tronului Preasfintei Treimi pentru turma cea cuvântătoare de care s-a îngrijit pe acest pământ!

Veșnică să îi fie pomenirea, iar amintirea lui din neam în neam!

SUPLIMENT CATEHETIC

ANUL IV, NR. 15

Iunie 2015

SLUJIRE ȘI MISIUNE ÎN PAROHIA FABRIC EST

Prof. DELIA TOMESCU

Anul acesta, în data de 21 mai 2015, am prăznuit: Înălțarea la cer a Domnului Iisus Hristos, Ziua Eroilor neamului și pe Sfinții Împărați Constantin și mama sa, Elena, iar parohia Timișoara Fabric Est a prăznuit hramul bisericii și al comunității, deoarece îi are ocrotitori pe Sfinții Împărați Constantin și Elena.

Ziua hramului este o zi cu totul aparte, iar în parohia Timișoara Fabric Est bucuria acestui moment a fost întregită de prăznuirea Înălțării Domnului și sărbătorirea eroilor neamului nostru. Pentru împreună slujire, misiune și bucurie atât pentru comunitate, cât și pentru invitați, cu această

ocazie, în mijlocul credincioșilor parohiei a venit un număr de aproximativ 90 de elevi de la trei școli: "Sf. Antim Ivireanul" Timișoara, Cenei și nu în ultimul rând, Colegiul "Constantin Diaconovici Loga" Timișoara.

Elevii școlii creștine „Sf. Antim Ivireanul”, mai precis cei din clasele a III-a și a V-a, îmbrăcați în frumoase straie populare, îndrumați de doamna profesoară Adina Botezatu și însoțiți de doamna directoare Adela Panait, de alți angajați ai școlii și părinți, au participat alături de părintele paroh Cristian Tomescu la oficierea Sfintei Liturghii, cântând la strună.

De asemenea, elevii de la Colegiul C.D.Loga și Școala Gimnazială Cenei însoțiți de doamnele profesoare Alina Florei, Monica Urban și alte cadre didactice, în timpul Sfintei Liturghii au cântat Rugăciunea Domnească și o frumoasă priceasnă. Unit cu Sfânta Liturghie, după rugăciunea amvonului, s-a săvârșit un parastas pentru ctitorii bisericii și ai Parohiei Fabric Est adormiți în Domnul.

După încheierea Sfintei Liturghii, în curtea bisericii, nu departe de troiță, elevii de la Colegiul C.D.Loga și Școala Gimnazială Cenei conduși de doamna profesoară Monica Urban au cinstit eroii neamului printr-un frumos moment religios-patriotic, alcătuit din poezii și cântece.

Minunații copii ne-au adus aminte cât de importanți sunt eroii pentru noi românii. Dacă ei nu s-ar fi jertfit, dacă nu și-ar fi vărsat sângele pentru apărarea și păstrarea pământului țării și a libertății noastre statale și religioase, creștin-ortodoxe, România nu ar fi astăzi un stat

pe harta lumii și a Europei; pentru că eroii neamului nostru au preferat să moară decât să păcătuiască împotriva conștiinței naționale.

Și pentru că înainte de mica serbare avusese loc pomenirea primilor ctitori, Constantin și Barbură Pascuovici, fami-

lia care a donat pământul pe care se află actuala biserică, fiecare persoană, de la cel mai mic copil până la cel mai vârstnic credincios, a primit câte un pachetel, iconițe și cărți de rugăciuni.

Credem și sperăm ca ziua hramului parohiei noastre din anul acesta să fi rămas ca o amintire plăcută în mintea și sufletul elevilor și credincioșilor și să ne unească în cuget și credință pe noi românii ortodocși de astăzi cu înaintașii noștri, deoarece parohia noastră a fost înființată cu scop misionar în perioada interbelică, iar anul acesta, de Sfinții Împărați Constantin și Elena, s-a făcut din nou misiune spre slava lui Dumnezeu și cinstirea eroilor neamului.

PARTICIPAREA ELEVILOR LA SFÂNTA EUHARISTIE

CRISTINA -PERSIDA GROZA, clasa a VIII-a
Școala Gimnazială „Martin Șuboni” - Jebel

Sfânta Euharistie sau Împărtășania a fost întemeiată de Mântuitorul nostru Iisus Hristos la Cina cea de Taină. Atunci El a luat pâinea în mâinile Sale, a mulțumit, a binecuvântat-o și frângând-o, a zis: „Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu”, apoi a luat paharul cu vin, și binecuvântându-l a zis: „Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru voi și pentru mulți se varsă, spre iertarea păcatelor” (Matei 26, 26-28).

După cum am învățat la orele de cateheză și religie, elevii școlii din Jebel au împlinit cu desăvârșire cele învățate și le-au pus în practică. În fiecare post ne-am pregătit pentru a primi în sufletele noastre pe Hristos prin Sfânta Euharistie. Împreună cu părintele paroh și doamna profesoară de religie a fost organizată participarea noastră la Sfânta Liturghie în cadrul căreia ne-am împărtășit.

Fiecare elev s-a străduit să țină post, să se roage mai mult, să facă fapte bune.

Apoi am participat la Taina Spovedaniei, unde ne-am mărturisit păcatele, fiind foarte sinceri. Colegii mei spuneau că primindu-L pe Hristos au simțit o liniște sufletească și o bucurie care nu se pot explica în cuvinte.

Am înțeles că hrănindu-ne cu Sfânta Împărtășanie creștem și sporim duhovnicește în harul lui Dumnezeu.

Prin puterea Sfințeniei Împărtășaniei ne întărim în lupta împotriva ispitelor și a răului, care ne pândesc la tot pasul. Perioada tinereții este plină de tentații ale patimilor, precum și de idoliile acestei lumi moderne. Dacă Îl

avem pe Hristos în inimă și în sufletul nostru, vom fi tineri înțelepți, putând să învingem ispitele care apar în drumul vieții noastre.

Când îl am pe Hristos în inima și în sufletul meu am câștigat totul. Pentru că răul să nu-și pună amprenta pe sufletele noastre, trebuie să ne spovedim și să ne împărtășim cât mai des „Spovedania este cheia ce ne deschide ușile Raiului, iar Euharistia este Taina Mântuirii”, spun marii duhovnici.

Elevii de astăzi vor fi viitorii creștini ai societății de mâine. Astfel, privim în prezent spre viitor, trecutul îl cunoaștem, prezentul îl trăim acum, iar viitorul îl construim noi împreună după valorile creștine care sunt idealul și modelul nostru. Însă, modelul suprem al nostru trebuie să fie Hristos, putând să mărturisim mereu că: „Nu eu sunt cel care trăiesc, ci Hristos e cel care trăiește în mine” (Galateni 2, 20).

Cu toții trebuie să ne sfințim sufletul pentru a ne putea umple de lumină divină. Sfânta Biserică este ca o mamă a noastră și ne îndeamnă pe toți cu stăruință să venim la ea pentru a crește în Iisus Hristos și a urca treptele desăvârșirii.

ATITUDINEA CREȘTINULUI FAȚĂ DE LUMEA CREATĂ

RĂZVAN HOMEAG, clasa a VIII-a
Școala Gimnazială nr. 30 Timișoara

„Ale Tale dintru ale Tale, Ție
Ți-aducem de toate și pentru toate”

(Liturgia Sfântului Ioan Gură de Aur)

Începând să aștern pe hârtie câteva gânduri legate de atitudinea creștinului față de lumea creată, mi-am adus aminte de faptul că perioada în care ne aflăm acum este cea a Postului Mare. Tot într-o perioadă de post s-au aflat și strămoșii noștri, Adam și Eva, atunci când Dumnezeu le-a încredințat lumea creată:

„Și a luat Domnul Dumnezeu pe omul pe care-l făcuse și l-a pus în grădina cea din Eden, ca s-o lucreze și s-o păzească. A dat apoi Domnul Dumnezeu lui Adam poruncă și a zis: Din toți pomii din rai poți să mănânci, iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit!” (Facere, 2, 15-17)

Din textul de mai sus înțelegem foarte clar că Adam a primit poruncă în Rai să postească. Postul acesta avea rolul de a-l ajuta pe Adam să-și stăpânească mai bine simțurile pentru a deveni conștient de legătura sa cu Dumnezeu, dar și pentru a înțelege lumea nu ca pe o pradă, ci ca pe o Euharistie.

Acesta este modul în care omul trebuie să se raporteze la creația lui Dumnezeu, cu recunoștință, cu mulțumire, pentru darul primit. Lumea este un dar făcut de Dumnezeu omului pentru bucuria lui, dar și pentru cunoașterea lui Dumnezeu, Care stă ascuns în tainele

lumii: „Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mâinilor Lui o vestește tăria” (Psalmul 18, 1).

Euharistie înseamnă în limba greacă mulțumire. Așadar, atitudinea creștinului față de lume ar trebui să fie marcată de multă responsabilitate, deoarece creația nu este a noastră, este opera și darul lui Dumnezeu prin intermediul căreia, Sfânta Treime se revelează oamenilor, arătându-le acestora dragostea Sa părintească, dar și slava Sa, atotputernicia și perfecțiunea Sa.

Prima rătăcire a omului apare în atitudinea de acaparare, omul mănâncă fructul, consumă lumea în loc să o transfigureze. Adam a primit lumea pentru a o lucra și pentru a o păzi. De aici rezultă faptul că omul este dator a lucra la desăvârșirea creației, la transfigurarea ei, dar și la ocrotirea acesteia, și în niciun caz la consumarea sau la distrugerea acesteia. Lucrând creația, omul ajunge să o cunoască tot mai bine, ajunge să înțeleagă rațiunile, mecanismele naturale care guvernează această lume și în spatele cărora se află de fapt Dumnezeu. În felul acesta omul ajunge să-L descopere pe Însuși Dumnezeu, Care guvernează întregul univers.

Pe de altă parte, împlinind porunca de a păzi, de a ocroti creația, omul devine ca un părinte al acesteia, și astfel se aseamănă cu Părintele ceresc, Creatorul tuturor celor văzute și al celor nevăzute.

În funcție de atitudinea omului față de lumea creată omul ajunge sau nu să-și împlinească destinul asemă-

nării sale cu Dumnezeu, adică dobândirea stării de sfințenie. Omul trebuie să ajungă la starea de sfințenie, iar creația trebuie să o umanizeze.

Lucrând și păzind creația, omul își cultivă toate însușirile chipului divin din el, astfel încât se aseamănă tot mai mult cu Însuși Creatorul, devine al doilea părinte al ei, iar această relație părintească contribuie la umanizarea creației și la conturarea trăsăturilor de preot și împărat al creației, așa cum a fost gândit și așezat omul de către Dumnezeu în grădina Edenului.

Însă, în toată lucrarea aceasta omul nu poate acționa singur, întrucât: „Și a zis Domnul Dumnezeu: nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el” (Facere 2, 18).

Omul nu poate trăi singur și nu poate lucra creația singur. El poartă chipul Ziditorului, care nu este nici El singur, ci este o trinitate de Persoane: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. O icoană în lume a Sfintei Treimi este familia, și, desigur familia mai mare, Biserica.

Ceea ce îl apropie pe om de Dumnezeu este în primul rând iubirea îndreptată spre oameni și spre creația văzută, implicarea creștinului în problemele celor

cunoscuți, fie prieteni, fie vecini, colegi, transformând suferința acestora în propria suferință.

Aceasta este o altă semnificație a postului: filantropia sau iubirea aproapelui. Postirea înseamnă iubire. Iubire față de Cel Care îți cere să postești, dar și față de cei împreună cu care postești și față de toate celelalte elemente ale creației. Dacă iubești, atunci nu rănești, nu strici, nu ești egoist, ci te asemeni tu cu Dumnezeu, iar lucrurile pe care le iubești, față de care te porți cu afecțiune, se umanizează la rândul lor.

Concluzia este aceea, că trebuie să iubim tot ceea ce ne-a dăruit Dumnezeu, să înțelegem toate ca o Euharistie, și să ne ferim de singurătatea pe care ne-o dă egoismul, deoarece vom fi judecați după demnitățile și simțul civic pe care l-am manifestat sau nu în viața noastră: „Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniți binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost și Mi-ați dat să mănânc; însetat am fost și Mi-ați dat să beau; străin am fost și M-ați primit [...] Adevărat zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut” (Matei 25, 34-40).

IERTARE

Toți copiii când se nasc,
La biserică se duc,
Împreună cu nănașii
Să primească Duhul Sfânt.

Preotul pentru ei se roagă,
Să le fie lor iertat
Păcatul cel strămoșesc
Și să-nceapă o nouă viață,
Pe pământ dumnezeiesc.

Ție Doamne-ți mulțumim
Că ne-ai dat îngerul Tău,
Să ne ferească de rău,
Să ne-arate calea dreaptă
Să ne spună că împărăția Ta ne-așteaptă.

MAMA

Mama e o icoană sfântă
Și în suflet o port mereu,
Ea îmi este alături
Și la bine și la greu.

Mama, e un cuvânt divin,
Cu însemnătate mare,
Este un dar sublim
Care-l are fiecare.

Ea dă ființă altor ființe,
Și trăiește-n armonie,
Așteptând recunoștință,
Iubindu-și copiii pe vecie.

O ființă jertfitoare
Și modestă totodată
Care-așteaptă ca răsplată,
Dragoste adevărată.

Poezii scrise de eleva ANDREEA POPA, clasa a XI-a
Colegiul „Ana Aslan” Timișoara

TU

În gândul meu mereu ești Tu,
Îmi dai putere să visez,
Îmi luminezi și sufletul,
Și lângă Tine radiez.

Mi-e dor de Tine chiar și-acum,
Și zi și noapte mă gândesc,
De s-ar face totul scrum
Eu tot pe Tine Te iubesc.

Mă-ntorc spre Tine și zâmbesc,
Iar mâna Ta-mi mângâie viața,
Sunt fericită, Te iubesc!
Iar fără Tine nu-mi văd viața.

Desen realizat de eleva EVELINA-ALINA FRĂȚILĂ
clasa a V-a, Școala Gimnazială nr. 2 Lugoj

ANIVERSAREA UNUI DISTINS SLUJITOR AL DOMNULUI

REDACTIA

La 27 iulie a.c. Părintele dr. Ionel Popescu, vicar eparhial, aniversează 60 de ani de viață.

S-a născut la 27 iulie 1955, în satul Hobița Grădiște, com. Clopotiva, jud. Hunedoara. A urmat Școala primară în satul natal, între anii 1962-1966, Școala generală în comuna Sarmizegetusa, între anii 1966-1970, apoi Seminarul teologic din Caransebeș (1970-1975).

Urmează cursurile Institutului Teologic Universitar din Sibiu între anii 1976-1980. În perioada 1975-1976 își împlinește stagiul militar.

Este hirotonit diacon la 30 ianuarie 1983, preot la 7 octombrie 1984 și hirotosit iconom stavrofor, în mai 1995, de către vrednicul de pomenire mitropolitul Nicolae Corneanu.

Rând pe rând este numit profesor la Seminarul teologic Caransebeș (1981-2001), director al seminarului (1995-2001), consilier cultural la Episcopia Caransebeșului (1994-1996), redactor al "Calendarului românului" Caransebeș (1995-1996), metodist pe lângă Inspectoratul Școlar Județean Caraș-Severin și membru în colectivul de redacție al revistei "Altarul Banatului" Timișoara (din 1995) și al revistei "Învierea" Timișoara (din 2003), consilier administrativ-bisericesc la Arhiepiscopia Timișoarei (2003-2009), membru și secretar al Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Timișoarei și membru al Adunării Naționale Bisericești (2002-2010); vicar eparhial la Arhiepiscopia Timișoarei (de la 1 decembrie 2009) și preot paroh la parohia Timișoara Iosefin (de la 1 iulie 2001).

A urmat cursuri de limba germană la Leipzig și Erlangen, Germania (1992-1993), studii de Teologie la Facul-

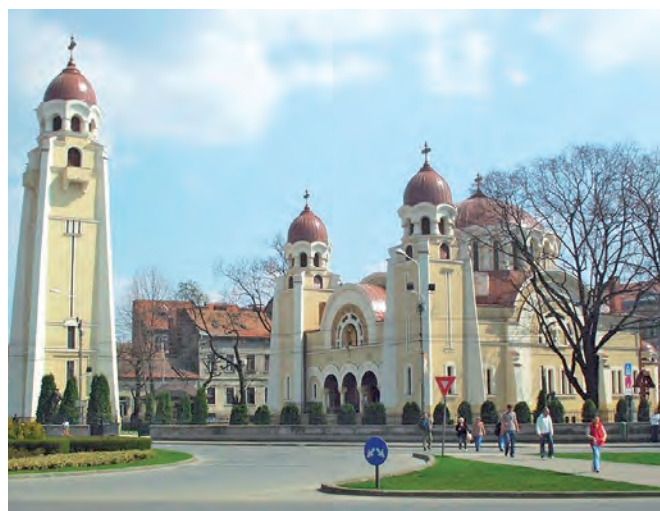
tatea de Teologie Protestantă din Erlangen -Nürnberg (1993-1994) și burse de cercetare la Graz, oferite de fundația catolică "Johann Weber" (1997-1998) și la Viena, ca bursier al Conferinței Episcopilor Austrieci (1999-2000). Între anii 2000-2008 a fost lector universitar asociat la Facultatea de Teologie din cadrul Universității "Eftimie Murgu" Reșița. A urmat cursuri de doctorat la Facultatea de Studii Europene din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (1997-2003)- specialitatea istoria evreilor - cu doctoratul luat în anul 2006.

A participat la mai multe manifestări cu caracter teologic și științific în țară și străinătate (Austria, Germania, Elveția, Franța, Serbia), precum și la Adunarea Ecumenică Europeană organizată la Graz (23-29 iunie 1997) și Sibiu (4-9 septembrie 2007).

Este autor a numeroase volume (de autor sau în colaborare), articole, prefețe, postfețe, recenzii, note, traduceri, interviuri, publicate în reviste precum: Mitropolia Banatului și Îndrumătorul bisericesc, Calendarul almanah al Arhiepiscopiei Timișoarei, Altarul Banatului, Învierea (Timișoara), Foaia Diecezană, Calendarul românului și Interferențe (Caransebeș); Columna 2000 și Coloana Infinitului (Timișoara); Biserica și Școala (Arad); Crediința străbună (Alba Iulia); Gândirea (Sibiu); Academica (București); Timpul (Reșița); Renașterea bănățeană (Timișoara); Floare de latinitate (Novi-Sad, Panciova, Serbia).

Este organizator a numeroase manifestări cu caracter bisericesc și cultural, participant la mai multe emisiuni radio-TV în țară și străinătate și realizator a două filme: *Pelerini români în Țara Sfântă* (în colab. cu TVR Timișoara) și *Pelerini români în Grecia*.

Îi dorim și pe calea aceasta Părintelui vicar dr. Ionel Popescu să slujească încă mulți ani Biserica lui Hristos, cu sănătate, spor duhovnicesc și întru toate bună sporire!

CATEHEZĂ DESPRE SFÂNTA TAINĂ A POCĂINȚEI

Preot prof. univ. dr. SORIN COSMA

Pregătirea apercceptivă

Care sunt Sfintele Taine de inițiere în viața creștină sau în viața de har a Bisericii? (Acestea sunt: Botezul, Mirungerea și Euharistia.) Când se aplică acestea? (Ele se aplică succesiv odată cu încreștinarea săvârșită prin Taina Botezului.) Ce efecte au aceste Sfinte Taine? (Taina Botezului ne oferă harul iertării păcatului strămoșesc și regenerarea naturii umane ce poartă în sine rănile păcatului. Taina Mirungerii ne oferă darurile Sfântului Duh spre creștere duhovnicească, iar prin Dumnezeiasca Euharistie ne împărtășim cu însuși Trupul și Sângele Mântuitorului, integrându-ne în Trupul lui Hristos, care este Biserica.)

Cunoscând slăbiciunile firii omenești supusă păcatului – că „nu este om care să fie viu și să nu greșească” sau, cum recunoaștem împreună cu psalmistul, că „păcatul meu este pururi înaintea mea” –, Mântuitorul, pe lângă Taina Botezului, a Mirului și a Euharistiei, a mai instituit încă un mijloc de dobândire a harului divin spre însănătoșirea firii căzută în păcat.

Anunțarea temei

Aceasta este Sfânta Taină a Pocăinței, numită și a Mărturisirii sau a Spovedaniei, la care ne vom referi în cele ce urmează.

Tratarea

Cuvântul „pocăință”, de origine slavă, indică starea de căință, de regret, de părere de rău în urma unei greșeli săvârșite, sau a păcatelor prin care se încalcă voia lui Dumnezeu sau neîmplinirea poruncilor Lui. Această stare de regret atrage, în mod firesc, pentru omul înțelept, sau pentru credinciosul practicant al credinței active, hotărârea de a evita greșeala săvârșită, spre a nu se repeta neajunsurile sau neplăcerile pe care le-a pricinuit aceasta.

Pe de altă parte, ideea de pocăință are un caracter de profunzime vizând schimbarea vieții, înnoirea ei. Acest fapt se realizează, în primul rând, prin schimbarea de mentalitate, știut fiind că din gândul omului pornește, potrivit voinței sale libere, atât păcatul cât și virtutea... Iar schimbarea de mentalitate atrage după sine înnoirea vieții, a comportamentului, a faptelor săvârșite. De aceea, Evanghelia evidențiază faptul că Mântuitorul, începându-și activitatea mesianică de eliberare a firii omenești de sub dominația păcatului și de sub robia patimii, prin instaurarea în sufletul oamenilor și în lume a împărăției lui Dumnezeu, „spune: s-a împlinit vremea și s-a apropiat împărăția lui Dumnezeu. Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie” (Marcu 1, 15). În această situație, pocăința nu este un simplu regret, o simplă părere de rău, ci un act de schimbare, sau de înnoire duhovnicească, fiindcă termenul, în originalul grecesc, folosit de

evangelist – „metanoieite” („pocăiți-vă”) – definește tocmai schimbarea de mentalitate, care atrage după sine schimbarea de comportament, adică schimbarea firii omenești prin restabilirea chipului lui Dumnezeu în om și deschiderea drumului spre desăvârșirea acesteia. Și cum omul nu poate ajunge singur la această schimbare a firii, Dumnezeu ne oferă harul Său ca lucrare a Sfântului Duh, care ne transformă viața, făcând ca „Hristos să ia chip în noi” (Galateni 4, 19 b). Această primire a harului, care „pe cele slabe le întărește și pe cele neputincioase le vindecă”, ne determină să facem deosebirea dintre Sfânta Taină a Pocăinței și simpla pocăință ca regret al păcatelor săvârșite, întâlnită, sub diferite forme, la toate religiile și mai ales în predica Sfântului Ioan Botezătorul, Înaintemergătorul Domnului. Vedem această deosebire și din faptul că Sfânta Taină a Pocăinței, ca iertare a păcatelor și regenerare a firii prin harul Sfântului Duh, a fost la început doar făgăduită de Mântuitorul în cadrul activității Sale mesianice, când a spus, cu un anume prilej, Sfinților Apostoli, în calitatea lor de continuatori ai activității Sale în lume: „Amin grăiesc vouă: oricâte veți lega pe pământ, vor fi legate și în cer și oricâte veți dezlega pe pământ, vor fi dezlegate și în cer” (Matei 18, 18; 16, 19). Apoi, Evanghelia ne arată că puterea de a lega și dezlega păcatele oamenilor a fost acordată de către Mântuitorul Sfinților Apostoli abia după ce a câștigat harul sfințitor. Și aceasta se întâmplă după învierea Sa, când adresându-se Sfinților Apostoli, „a suflat asupra lor și le-a zis: luați Duh Sfânt, cărora veți ierta păcatele, vor fi iertate, și cărora le veți ține, vor fi ținute” (Ioan 20, 22-23).

În acest context se cuvine să evidențiem faptul că lucrarea sfințitoare a harului primit prin Taina Pocăinței în scopul regenerării firii omenești nu exclude, ci implică și împlinește lucrarea harului prin adeziunea voinței noastre libere, adică a strădaniei depuse de cei ce primesc această Sfântă Taină, de a face mereu vie rodirea harului în viața personală și comunitară în care își desfășoară viața. În această situație, ca act de voință, Taina Pocăinței trebuie cultivată și ca virtute creștină, sub forma pocăinței continue, ca strădanie de neîntreruptă depășire a stării de păcătoșenie.

Sub aspect duhovnicesc, Sfânta Taină a Pocăinței face vie și activă lucrarea harului divin în urma examenului de conștiință, mai ales când precede împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului; motiv pentru care ea hotărăște primirea cu vrednicie sau nevrednicie a Dumnezeieștii Euharistii, după cuvintele Apostolului: „... Așa că oricine va mânca pâinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat față de trupul și de sângele Domnului. Să se cerceteze însă omul pe

sine, și așa să mănânce din pâine și să bea din pahar. Căci cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, își mănâncă și își bea osândă, nesocotind trupul Domnului. Pentru aceasta sunt între voi mulți neputincioși și bolnavi și mulți au murit. Căci de ne-am fi judecat noi singuri, nu am mai fi judecați, dar fiind judecați de Domnul, suntem pedepsiți” (I Corinteni 11, 27-32).

Se cuvine să precizăm, în continuare, că examenul de conștiință nu reprezintă o simplă inventariere a greșelilor săvârșite, ci este o realitate de adâncă cunoaștere de sine, de analiză atentă a stării de păcătoșenie care oprește lucrarea harului divin în viața duhovnicească.

În această situație, examenul de conștiință, ca recunoaștere a stării de păcătoșenie, sesizează păcatul ca un rău ce nu aparține firii umane creată de Dumnezeu, ci este un adaos impropriu; este boala care degradează natura umană, ducând-o la pieire prin nocivitatea împătimirii. Iar împătimirea este înrobirea ce duce la moartea spirituală. În același timp, păcatul în complexitatea lui trebuie interpretat ca un dezastru pe care îl aduce, prin tensiuni, conflicte și dezordine, vieții comunitare...

Examenul de conștiință conduce în mod firesc la mărturisirea păcatelor, care cuprinde în sine trei aspecte duhovnicești: recunoașterea stării de păcătoșenie, regre-

tul sau căința pentru păcatul săvârșit și hotărârea de îndreptare a vieții. Aceste aspecte le putem vedea mai bine din pilda fiului risipitor, când ni se spune că acesta „și-a venit în sine”, căindu-se de situația în care l-a dus păcatul și, luând hotărârea ridicării, va mărturisi cu zdrobire de inimă: „Tată, am greșit la cer și înaintea ta și nu sunt vrednic să mă numesc fiul tău...”. La fel și Zacheu, după ce se căiește de păcatele sale, mărturisindu-le Mântuitorului, ia hotărârea de a se îndrepta...

Înaintea mărturisirii păcatelor, și anume după citirea „rugăciunilor de dezlegare” de către părintele duhovnic, cel ce se spovedește este atenționat de acesta asupra sincerității cu care se cuvine să facă mărturisirea tuturor păcatelor, în urma examenului de conștiință: „Iată, fiule, Hristos stă nevăzut, primind mărturisirea ta cea cu umilință. Deci nu te rușina, nici te teme să ascunzi de mine vreun păcat, ci fără sfială spune toate câte ai făcut, ca să iei iertare de la Domnul nostru Iisus Hristos. Iată și sfânta Lui icoană este înaintea noastră. Și eu sunt numai un martor, ca să mărturisesc înaintea Lui toate câte îmi vei spune mie; iar de vei ascunde de mine ceva, să știi că toate păcatele îndoite le vei avea; ia seama dar, de vreme ce ai venit la doctor, să nu te întorci nevindecat”.

De aici vedem că mărturisirea păcatelor se înscrie și ca un act de curaj duhovnicesc, în sensul că așa cum nu

ți-a fost rușine să săvârșești păcatul, nu trebuie să te rușinezi nici a-l recunoaște și mărturisi spre a primi harul iertării lui Dumnezeu și puterea de a nu-l mai săvârși.

Dacă prima fază a Tainei Pocăinței rezidă, după cum am văzut, în mărturisirea păcatelor, cea de-a doua fază este rugăciunea de dezlegare, rostită de către preotul duhovnic și care are următorul conținut: „Domnul și Dumnezeul nostru Iisus Hristos cu darul și cu îndurărilor iubirii Sale de oameni să te ierte pe tine fiule (N) și să-ți lase toate păcatele. Și eu nevrednicul preot și duhovnic, cu puterea ce-mi este dată, te iert și te dezleg de toate păcatele tale, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin“.

Cea de a treia fază a Tainei Pocăinței este canonul sau epitimia, dată de preotul duhovnicesc cu scopul de a ajuta pe cel ce a luat hotărârea îndreptării, să împlinească acest lucru, prin anumite exerciții duhovnicești. Canonul este astfel asemenea unui leac ajutător, și nu o pedeapsă asemenea unei sancțiuni juridice. Epitimia sau canonul constă din rugăciuni, postiri, acte de binefacere etc. Ele se dau de către preotul duhovnic în urma unei atente deliberări, în funcție de păcatele săvârșite.

1. Din cele de mai sus putem stabili că săvârșitorul Tainei este episcopul sau preotul duhovnic, ca succesori direcți și autorizați ai Sfinților Apostoli.

2. Primitorul este orice credincios al Bisericii care simțindu-și conștiința împovărată simte nevoia dobândirii iertării din partea lui Dumnezeu și a eliberării din păcat.

3. Partea văzută a Tainei Pocăinței este însăși mărturisirea păcatelor. La început această mărturisire era publică, în fața întregii obști a credincioșilor, apoi a devenit particulară, în scaunul spovedaniei, sub epitrahilul preotului, la icoana Mântuitorului și în prezența Lui nevăzută, care ascultând mărturisirea păcatelor, acordă prin cuvintele preotului dezlegarea.

Partea văzută a Tainei este pronunțarea dezlegării de păcate pe care o săvârșește preotul în urma mărturisirii pe care o face penitentul, deodată cu hotărârea de îndreptare a vieții duhovnicești.

4. Efectele Tainei Pocăinței sunt: iertarea acordată și primirea împăcării cu Dumnezeu și cu semenii, redobândirea harului divin mântuitor, a păcii și liniștii duhovnicești.

Este momentul și locul potrivit să arătăm că sunt unii creștini de nuanță neoprotestantă care, deși le place să se numească „pocăiți“, nu acceptă totuși Taina Pocăinței. Ei spun că mărturisirea trebuie făcută direct lui Dumnezeu, așa cum a făcut psalmistul (Psalmul 50, 3-5; 32, 5), fiindcă numai Dumnezeu poate ierta păcatele. Făcând însă o analiză substanțială a acestei obiecțiuni, remarcăm faptul că mărturisirea făcută direct lui Dumnezeu în Vechiul Testament nu se referă la Taina Pocăinței, fiindcă aceasta a fost instituită de către Mântuitorul. În

Legea Veche nici nu exista. Cât despre iertarea păcatelor, într-adevăr, numai Dumnezeu iartă păcatele. De fapt, preotul este doar un mijlocitor care administrează darul de a lega și dezlega, cu care Mântuitorul i-a împuternicit pe Apostoli, iar aceștia, la rândul lor, l-au lăsat episcopilor și preoților, ca unii care sunt continuatorii activității lor. Pe drept putea spune Sfântul Ioan Gură de Aur în acest sens: „Câte fac preoții jos, le întărește Hristos sus, și judecata robilor o confirmă Stăpânul“.

Mai spun apoi cei ce nu acceptă Taina Pocăinței că mărturisirea trebuie să fie făcută de către credincioși între ei, conform spuselor Sfântului Apostol Iacob: Mărturisiți-vă unul altuia păcatele și vă rugați unul pentru altul...“ (Iacob 5, 16). Citind însă contextul vedem că „unul și altul“ reprezintă tocmai pe preot și pe credincios (vezi versetele 14 și 15).

Recapitularea - Aprecierea

Cine a instituit Taina Pocăinței? (Mântuitorul nostru Iisus Hristos.) Cine a dat puterea Apostolilor de a lega și dezlega păcatele oamenilor? (Tot Mântuitorul.) Exista înaintea venirii Mântuitorului Sfânta Taină a Pocăinței? (Nu exista.) Dar ce era pocăința? (Era o virtute, sau o putere a sufletului determinată de regretul față de păcatul săvârșit, sau de vinovăția care apăsa conștiința.) Ce oferă în mod special Taina Pocăinței? (Oferă, odată cu harul dezlegării de păcate și a împăcării cu Dumnezeu și cu semenii, regenerarea firii și recuperarea chipului lui Dumnezeu alterat de păcat.) De ce Taina Pocăinței se mai numește și „Mărturisire“? (Fiindcă dezlegarea păcatelor sau iertarea vine în urma mărturisirii lor. De aceea, mărturisirea trebuie precedată de căință și urmată de hotărârea de a nu mai greși.) Preoții, având și ei păcate, pot acorda altora dezlegarea de păcate? (Dezlegarea de păcate o acordă Dumnezeu, preoții fiind mijlocitorii autorizați pentru dobândirea iertării păcatelor.)

Asocierea

Părinții Bisericii pun Taina Pocăinței în legătură cu Taina Botezului și arată că precum apa curățitoare a Botezului ne iartă păcatul strămoșesc și păcatele personale, regenerând chipul lui Dumnezeu în firea omului, tot astfel și lacrimile pocăinței ne aduc harul iertării păcatelor și al reînnoirii vieții duhovnicești, restabilind comuniunea cu Dumnezeu, cu semenii și cu lumea, spre a se împlini în viață roadele împărăției lui Dumnezeu, care sunt „pacea, dreptatea și bucuria în Duhul Sfânt“ (Romani 14, 17).

Fiind așezată de Biserică înaintea Dumnezeieștii Euharistii, Taina Pocăinței, oferindu-ne harul iertării de păcate, creează posibilitatea împărtășirii cu vrednicie cu Trupul și Sângele Domnului, spre o continuă creștere și desăvârșire a vieții în Hristos.

La fel, Sfânta Taină a pocăinței poate fi corelată Tainei Sfântului Maslu prin care primim tămăduirea de bolile trupesti. Mărturisirea păcatelor aduce însănătoșirea vieții sufletești, iar iertarea păcatelor face ca harul vindecării

sufletului să treacă și la însănătoșirea trupului, cum am văzut că s-a întâmplat în cazul vindecării de către Mântuitorul a unui paralytic (Marcu 2, 5-11).

Generalizarea

Taina Pocăinței este acea Sfântă Taină care prin mărturisirea păcatelor în fața preotului duhovnic, primim din partea Mântuitorului harul iertării păcatelor și puterea de a renaște la o viață spirituală prin restabilirea chipului lui Dumnezeu în perspectiva desăvârșirii firii sau naturii omenești.

Aplicarea

Din cele tratate vedem că Taina Pocăinței trebuie să primească din partea credincioșilor atenția cuvenită, în sensul că mărturisirea păcatelor se va face cu toată sinceritatea, printr-un prealabil examen de conștiință, concretizat prin căința pentru păcatele săvârșite, precum și de hotărârea de a nu le mai săvârși.

De menționat este faptul că se va face mărturisirea tuturor păcatelor săvârșite doar de la ultima spovedanie,

fără a se repeta cele mai dinainte săvârșite pentru care s-a acordat cuvenita dezlegare din partea părintelui duhovnic. Se va acorda totuși atenție dacă nu s-a repetat săvârșirea lor, sau dacă este cazul patimilor, se va analiza modul în care s-a depășit săvârșirea lor, spre a se realiza eliberarea de sub dominația lor. La fel, vor fi mărturisite și greutățile întâmpinate în strădania de îndreptare a vieții duhovnicești, precum și modul în care a fost perceput ajutorul harului lui Dumnezeu spre sfințirea vieții. Taina Pocăinței poate fi primită ori de câte ori un credincios simte nevoia, dar mai ales, și cu regularitate înaintea Tainei Euharistiei.

Mărturisirea păcatelor se face în sfânta biserică, la icoana Mântuitorului, fapt pentru care se cuvine să împlinim rânduielile Bisericii de a citi și împlini „Îndrumările pentru Spovedanie”, pe care le găsim în cărțile de cult sau în cărțile de rugăciune, de a ajuna și de a ne împăca cu semenii, pentru ca acordând iertare celor ce ne-au greșit, să ne învrednicim și noi de iertarea Părintelui ceresc.

CREDINȚA SFÂNTULUI TOMA – O CERTITUDINE PALPABILĂ

Diacon MARIUS-ADRIAN RUMEGA

Învierea Domnului este cea mai mare minune săvârșită prin actul kenotic și restaurator al întregii creații. Odată cu trupul înviat al Domnului Iisus Hristos, firea umană a căpătat însușiri dumnezeiești, percepându-și deplin sensul existenței sale. Și cu toate acestea, au fost și sunt inimi reci, sau minți raționaliste, care nu cred în adevărurile Sfintei Scripturi.

De aceea, cu mult tact duhovnicesc, Biserica a rânduit o duminică specială pentru cei care sunt cuprinși de scepticism sau sunt prea raționaliști și nu pot avea, prin credință, „sentimentul palpabil” al Învierii.

Atipascha sau Înnoirea Învierii lui Hristos¹ este prima duminică de după Înviere, ce îl are ca protagonist neîncrezător chiar pe unul dintre ucenicii Domnului: apostolul Toma. Geamănul nu a fost necredincios și nici duplicitar, ci și-a dorit o relație sinceră, personală cu Dumnezeu. Toma tânjea după o certitudine palpabilă care să îl facă părtaș la bucuria apostolilor.

La opt zile după marele eveniment, Hristos Domnul, chiar dacă nu bate la ușă, rămâne un gentelman și cavalier². Cu un trup transfigurat, Atotputernic dar smerit, Domnul nu îi sperie pe ucenicii Săi, aflați închiși de frica iudeilor. El intră pe nesimțite, aducând pace, imaterial și totuși palpabil. Din smerenie, făcându-se tuturor toate,

El se lasă pipăit, întărind credința și mâna de lut a apostolului îndoielnic: „Cine a ferit mâna ucenicului nearsă, atunci când s-a apropiat de coasta cea de foc a Domnului? Cine i-a dat ei îndrăzneală, de a putut pipăi osul cel de văpaie? – Numai coasta care a fost pipăită. Că dacă aceasta n-ar fi dat putere dreptei celei de lut, cum ar fi putut pipăi semnele patimilor care au făcut să se cutrume cele de sus și cele de jos? Lui Toma i s-a dat darul acesta de a o pipăi pe ea și de a grăi lui Hristos: Domnul meu ești și Dumnezeuul meu”³.

Trăirea clipei materiale și sentimentul imediatului tangibil trebuie să aibă un sens transfigurator și real, mai ales atunci când ne manifestăm credința în cel mai plener mod posibil, împărtășindu-ne cu însuși Trupul și Sângele Domnului. Este un dar pe care îl primim, ca și Toma, la fiecare Sfântă Liturghie. Este o neputință, o stare de păcătoșenie și un semn al firii umane căzute: să crezi cu mintea, fără să simți cu inima.

„*Imediatul* – spune Andrei Pleșu – e perceput corect când e perceput nu ca *luminos*, ca având în sine sursa existenței sale, ci când e perceput ca *luminat*, ca primindu-și justificarea din afară, de la nivelul unei instanțe superioare, dătătoare de sens.”⁴ Și cine ne poate da luminarea în sensul cel mai deplin, dacă nu Dumnezeu?

³ Icosul din Duminica lui Toma, în Penticostar.

⁴ Andrei Pleșu, *Minima moralia: elemente pentru o etică a intervalului*, Ed. Humanitas, București, 2013, p. 59.

¹ Pr. Victor Aga, *Dicționar Enciclopedic – Simbolica biblică și creștină*, Ed. Învierea, Timișoara, 2005, p.3.

² După cum spunea Nicolae Steinhardt în *Jurnalul Fericii*, Rohia, 2005, p.109.

De aceea, cred că Săptămâna Luminată anticipează mărturisirea lui Toma despre Învierea Domnului. Noi suntem luminați numai în măsura în care ne activăm prin credință și fapte bune darurile pe care le-am primit la Taina Sfântului Botezului.

În societatea zilelor noastre există capete care emană oarece lumină; firi raționaliste, înzestrate cu un simț analitic și concis. Sunt oameni inteligenți, plini de patos, formatori de opinii și carismatici. Oameni care au o experiență media, capabili să dea un răspuns pertinent la framântările vremii și totuși care se declară atei. Este dureros să vezi cum aceste minți *luminoase* și nu *luminate* au puterea și libertatea de a-L nega pe Dumnezeu.

Dar mare mi-a fost mirarea când, din pleiada aceasta, am descoperit un om ce începe să dea mărturie despre adevărurile revelate ale Sfintei Scripturi: Cristian Tudor Popescu. Este un început timid, dar care poate să aibă certitudinea credinței Sfântului Apostol Toma.

Cristian Tudor Popescu, unul din cei mai cunoscuți atei din societatea românească, a făcut câteva declarații surprinzătoare pentru cineva care nu crede în Dumnezeu. În

urma unei vizite în cetatea Ierusalimului ceva s-a schimbat în mentalitatea sa⁵. A mers pe urmele Domnului Iisus Hristos și a simțit că acele locuri impregnate de spiritualitate dau autenticitate și autoritate Sfintei Scripturi.

Nu este lucru puțin să vezi un laic, citit și cultivat, care în fața unei audiențe TV, vorbește publicului larg cu Biblia în mână. Sigur, mărturia domniei sale nu are de ce să fie dezbătută în media. Din nefericire, nu se caută întărirea credincioșilor, ci doar audiența publicului avid după senzațional. De ce să fie mediatizat crâmpeliul de credință al unui om capabil, cu „priză” la public, gata să îl mărturisească pe Dumnezeu?

Sunt mulți alți „tomiți” în lumea aceasta care, cu mijloace neconvenționale, ieșite din tiparul societății, pot da mărturie despre credința noastră drept măritoare. Trebuie doar să ne rugăm pentru ei, să fie încredințați sub aripa protectoare a Bisericii, să îi acceptăm și să nu îi judecăm.

⁵ http://activenews.ro/ctp-la-ierusalim-e-fascinant-sa-re-alizezi-ca-biblia-exista-ma-simteam-urmarit-de-cineva-nu-neaparat-o-fiinta-umana_1889054.html

Poezia credinței sau credința poeziei

M-am urcat
Atât de sus,
Pe marmura cuvintelor tale,
Doamne,
Încercând tropotul fluturilor
Spre bolțile cerului.
Eu, gâza care crede
Și îngenunchiază
Lângă stâncile rugăciunii.
Poezia credinței,
Foc nestins
În iubirea fără sfârșit
Când omul atinge
Lumina curată
A lui Dumnezeu!

PETRU JICHICI

Lacrima de sub geană

Cu miros de primăvară
În buchet de ghiocei,
Cu lacrima de sub geană
Prelinsă din ochii mei.

Și cu gândul dus departe
La copilăria mea,
Care nu se mai întoarce
Orișicât de mult aș vrea.

Prin raze dulci de primăvară
Privesc nostalgic anii mei
Și-nțeleg întâia oară
De ce m-au nins cu ghiocei.

FELICIA IANCU CRIHAN

Capernaum

Sunt cu gândul iarăși în Capernaum,
Caut printre pietre urmele iubirii
Domnului Vieții, prin pulberi de drum,
Să-mi dea vindecare El, slăbirii firii.

Nu văd slăbănogul din Capernaum...
Nu mai e demult el slăbănogul,
Printre alții, Doamne, eu sunt însă-acum,
Sufletu-mi, în preajmă-Ți este el ologul.

Plânge în cădere prăbușit în tină,
Mila Ta o cere trist, în rugăciuni...
Cine să-l ridice? Dorul lui suspină,
Numai Tu poți, Doamne, face-oricând minuni.

Din pulberi de gânduri sufletu-mi îți cere
Mila Ta preasfântă, vindecarea lui,
Din dureri înalță-l spre a Ta mângâiere,
Din cădere, Doamne, spre Tine să-l sui.

Unde e Cuvântul, nu-i slăbănogire,
Sufletu-n lumina-l este drept și bun,
Rămâi, Doamne-n mine-n suflet, în rostire,
Însănătoșirea-mi tuturor s-o spun!

Preot COSTICĂ MOROIANU

De ce-ai plecat ?

De ce-ai plecat de lângă mine ?
Mi-e dor nespus de-a ta privire,
Mi-e dor de sufletul curat,
De ochii blânzi de altădat.

Mi-e greu să spun azi în cuvinte,
Ce minunat era înainte!
Pe Dumnezeu noi Îl iubeam,
Lăcașuri sfinte vizitam.

Eu n-am cuvinte a le spune,
Ce minunat era cu tine!
Ca un copil te alintai
Și bucurie radiai.

Nobil și blând sufletul tău,
M-ai ajutat când mi-a fost greu.
Tot ce-ai făcut eu prețuiesc
Și pentru toate îți mulțumesc.

Certuri au fost și bucurie,
Ca în fiecare căsnicie.
Eu uneori te-am supărat,
Dar știu că toate s-au iertat.

ȘTEFAN BORȘ

Iisus ne-așteaptă

Cu pacea-n suflet să ne rugăm cu pace,
În pacea Domnului să ne rugăm, creștini.
Biserica e legătura care ni se face
Cu Iisus și Duhul Sfânt, spre care ne închinăm.

E drumul mântuirii spre împărtășirea cu Hristos;
Iisus ne-așteaptă, Biserica e viețuirea a celor cu
credință.

Să mergem spre cele sfinte cu al nostru prinos,
Căci mila lui Dumnezeu este cu putință.

Mărturisim credința, cu sfinții dinainte, cu Sfânta
Maria;

În fața lui Iisus suntem egali cu toții, de încredere
avem parte.

Iubirea de Dumnezeu din plinătate,
Iisus ne-așteaptă, cu dragoste, să mergem mai
departe.

ION GRIGORIE

Lucire

E-n mine o lucire
Ca de pădure, toamna,
Când aurul din frunze
S-ar risipi în aer
Și totuși mai rămâne
Să scapere pe ramuri,
Până îl fură vântul.

Ce vreau să-ți spun e-asemeni
Cu-o muzică de raze
Rotindu-și larg mireasma
În jurul minții tale.

Iar dacă peste-o clipă,
Vezi la fereastra mică,
În loc de ziduri, marea,
Să știi că eu am scris-o
Anume pentru tine.

MONICA PILLAT

Dintr-o dată

un alt pridvor
apropieri

treceau și îngeri
ceilalți suntem noi

zilele la-ntors
din palme,
din cuvinte

unde să fie
pasul din gând,
din cele umbre

s-o fi ascuns
sub pleoape de arbori...

Doamne, Tu când ziceai
că vii înapoi?

Întrebare

o să-ți aduc
un colac
un vas de lut
o lumânare

dorul de cer
să-mi arate
cărarea lină
povățuitoare

deasupra muntelui
începe alt drum
în fapt de zi
în miez de veșnicii...

așa citeam într-o carte
cu flori mari sângerii
iar la sfârșit scria,
tu s-ar putea să știi:

„mlădior, mlădioară,
piatră de moară,
chip de ceară,
înger de seară,

ocrotirea sufletului meu,
neamestecat, neschimbat,
tu ești al lui Dumnezeu,
dar pe noi cui ne-ai lăsat?”

Poezii de LUMINIȚA NICULESCU

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA

FACULTATEA DE LITERE, ISTORIE ȘI TEOLOGIE

ADMITEREA LA CICLUL DE STUDII UNIVERSITARE, SPECIALIZAREA TEOLOGIE PASTORALĂ, IULIE – SEPTEMBRIE 2015

1. Documente necesare

Pentru înscrierea la concursul de admitere la specializarea *Teologie Ortodoxă Pastorală*, candidații vor completa o cerere de înscriere, la care se anexează următoarele acte (care vor fi depuse într-un dosar plic):

- **două fotografii** tip buletin (carte) de identitate;
- **diploma de bacalaureat** sau diploma echivalentă cu aceasta, în original – candidații care se înscriu pentru concurs și la o altă facultate vor anexa o copie legalizată a diplomei și **copia legitimației de înscriere la concurs la prima Facultate**, copie care se autentifică după original la secretariatul facultății;
- **foaia matricolă** cu disciplinele studiate în liceu;
- **certificat de naștere (copie legalizată);**
- **certificatul de botez;**
- **recomandarea preotului paroh;**
- **binecuvântarea arhierului de care aparține;**
- **scrisoare de intenție;**
- **adeverință medicală tip;**
- **acte doveditoare pentru cei ce au obținut un premiu la faza internațională sau națională a olimpiadelor școlare;**
- **diploma de absolvire** (absolvenții de colegiu), în original sau copie legalizată, pentru cei care urmează

o a doua specializare, respectiv **foaia matricolă** pentru candidații care doresc continuarea studiilor;

• **acte doveditoare pentru cei care solicită scutirea de taxa de înscriere**

Sunt *scuțiți de plata taxei de înscriere* candidații care:
1) au un părinte (sau susținător legal) cadru didactic (în activitate, pensionar sau decedat);
2) angajați și copiii angajaților U.V.T.;3) orfani sau proveniți din casele de copii.

Scutirea de taxa de înscriere se va face pe baza unei cereri însoțite de acte doveditoare aprobate de Decanul facultății, cu mențiunea că scutirea de taxă este valabilă doar pentru un singur domeniu de studii din cadrul Facultății.

2. Calendarul admiterii:

13– 27 iulie 2015: *înscrierea candidaților;*

27 iulie: *admitere la ciclul licență – verificarea aptitudinilor muzicale, interviul vocațional și afișarea rezultatelor preliminare;*

28-30 iulie: *confirmare locuri și depunerea cererilor candidaților de pe listele de așteptare;*

31 iulie: *confirmare locuri, înmatriculare și afișarea rezultatelor finale.*

În luna **septembrie** se va organiza o a doua sesiune de admitere, după cum urmează:

15–19 septembrie: *înscrierea candidaților;*

19 septembrie: *admitere la ciclul licență – verificarea aptitudinilor muzicale, interviul vocațional și afișarea rezultatelor preliminare;*

20 septembrie: *depunere contestații, confirmare locuri și înmatriculare;*

21 septembrie: *afișarea rezultatelor finale.*

ITINERARIUL PASTORAL AL ÎNALTPREASFINȚITULUI PĂRINTE IOAN, MITROPOLITUL BANATULUI

30 mai – este prezent în localitatea Victor Vlad Delamarina, pentru a participa la manifestarea intitulată *Ziua Cinstirii*. În cadrul evenimentului, edilului comunei, Domnul Ion Sima, i-a fost acordată distincția de „Primar al Banatului istoric”.

31 mai – de praznicul Rusaliilor slujește Sfânta Liturghie și vecernia plecării genunchilor la catedrala mitropolitană și rostește cuvânt de învățătură.

1 iunie – de praznicul Sfintei Treimi participă la Sfânta Liturghie în biserica parohiei Sinersig, protopopiatul Lugoj.

3-4 iunie – participă la ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

7 iunie – participă la mănăstirea Brâncoveanu - Sâmbăta de Sus, la hirotonia noului episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului, Preasfințitul Ilarion Făgărășanul.

8 iunie – primește pe P.C. Părinte Ioan Petru Pană de la catedrala mitropolitană;

– primește pe P.C. Părinte Gheorghe Itineanț, coordonatorul Oastei Domnului din Timișoara;

– primește pe P.C. Părinte Traian Debucean de la parohia Chișoda;

– primește pe P.C. Părinte Gabriel Marineasa de la parohia Comeat;

– primește pe P.Cuv. Maică stareță Ștefania Fronea de la mănăstirea Morisena;

– primește pe Domnul Nicola Carabenciov, director executiv BRD Timișoara;

– primește un grup de etnici aromâni din localitatea Kogălniceanu, jud. Constanța, aflat în Timișoara cu prilejul Festivalului etniilor;

– primește pe Doamna Doina Samargiu din Timișoara;

– primește pe P.C. Părinte Nicolae Strizu de la parohia Foeni.

9 iunie – primește pe P.C. Părinte Cristian Tomescu de la parohia Timișoara Fabric Est, însoțit de Doamna arhitect Elena Laszlo;

– primește pe Domnul prorector Petru Ștefea de la Universitatea de Vest din Timișoara, însoțit de P.C. Părinte conf. dr. Nicolae Morar;

– primește pe P.C. Părinte Ioan Vasile Cheregi de la Spitalul de neuropsihiatrie din Jebel;

– primește pe P.C. Părinte Cristian Niculescu de la parohia Timișoara Elisabetin;

– primește pe fostul preot de la parohia Bara, Lucian Luchescu, însoțit de Doamna avocat Angelina Tufariu;

– primește o delegație de la parohia Arad Micălaca (Arhiepiscopia Aradului);

– participă în sala festivă a Centrului eparhial la sesiunea de comunicări științifice cu titlul „Timp și istorie în Banatul de câmpie”.

10 iunie – primește pe familia Andrei din Sânnicolau Mare;

– primește pe P.C. Părinte Valentin Marian Bugariu de la parohia Birda;

– primește pe P.Cuv. Maică stareță Filotea Nistor de la mănăstirea Luncanii de Sus.

11 iunie – primește pe Domnul rector Marilen Pirtea de la Universitatea de Vest din Timișoara, însoțit de membri din conducerea Universității și de P.C. Părinte conf. dr. Nicolae Morar;

– primește pe Doamna Mariana Cristea din Timișoara;

– primește pe P.C. Părinte Daniel Trăilă de la parohia Timișoara Calea Lugojuului;

– primește pe P.C. Părinte Sergiu Zaharia de la parohia Buziaș I;

– primește pe Domnul prof. dr. Octavian Mazilu, managerul Spitalului Municipal din Timișoara;

– primește pe Domnul Gheorghe Cuteanu, directorul unei firme de construcții din Timișoara;

– participă la un moment festiv dedicat aniversării zilei nașterii maestrului Ștefan Popa Popas, în Sala Barocă a Muzeului de Arte din Timișoara.

12 iunie – primește un grup de credincioși din localitatea Drighiu, județul Sălaj;

– primește pe P.C. Părinte Andi Valeriu Pop de la parohia Boldur, însoțit de cântărețul parohiei;

– primește un grup de profesoare de muzică și de religie din Timișoara;

– primește pe Excelența Sa Fuad Kokaly, ambasadorul Palestinei în România, însoțit de consilieri din cadrul Ambasadei și reprezentanți ai comunității palestinieni din Timișoara;

– primește pe Preasfințitul Episcop Daniil, Episcop-administrator al Episcopiei ortodoxe române a Daciei Felix (Serbia), însoțit de câțiva credincioși din Banatul sârbesc.

13 iunie – săvârșește slujba de pomenire a deportaților în Bărăgan, la Monumentul Deportării din Parcul Justiției din Timișoara.

14 iunie – participă la Sfânta Liturghie la biserica filiei Bogda a parohiei Comeat, protopopiatul Timișoara II, hirotesește întru duhovnic pe noul preot al parohiei și rostește cuvânt de învățătură.

15 iunie – primește pe primarul comunei Coștei, Domnul Petru Carebia însoțit de P.C. Părinte Alin Ciutac de la parohia Coștei;

– primește pe P.C. Părinte Radu Bogdan, împreună cu Domnul maior Sorin Homeag;

– primește pe Domnul Ștefan Mareniuc, cântăreț bisericesc la catedrala mitropolitană, împreună cu soția;

– primește pe Doamna Laura Giurgiev din Arad.

16 iunie – prezidează examenul pentru ocuparea posturilor de preot I și II de la parohia *Învierea Domnului* din Lugoj;

– primește pe P.C. Părinte Marius Ruscu de la Biled, împreună cu soția;

– primește pe P.C. Părinte Marcel Vlaicu de la parohia Timișoara Cetate;

– primește pe Doamna preoteasă Minerva Câmpean din Timișoara;

– primește pe P.C. Părinte Ioan Dumitriu din Timișoara;

– primește pe P.C. Părinte prof. Teodor Baba de la Facultatea de Teologie din Arad;

– primește pe Domnul chestor Ioan Băla, directorul Penitenciarului din Timișoara.

17 iunie – primește pe P.C. Părinte Ioan Mățu de la Caransebeș.

18 iunie – prezidează Permanența Consiliului Eparhial.

19 iunie – primește pe P.C. Părinte Alin Ciutac de la parohia Coștei, însoțit de Doamna avocat Ruxandra Ilinariu;

– primește pe Domnul Titu Bojin, președintele Consiliului Județean Timiș;

– primește pe P.Cuv. Părinte Laurențiu Cârneli de la mănăstirea Grigoriu, Muntele Athos.

21 iunie – participă la Sfânta Liturghie la biserica parohiei Fibiș, protopopiatul Timișoara II și rostește cuvânt de învățătură. După-amiază săvârșește slujba punerii pietrei de temelie pentru noua biserică din parohia Biled, protopopiatul Sănnicolau Mare.

22 iunie – primește pe P.C. Părinți: protopop Mircea Szilagy, protopop Ioan Cerbu, Marcel Vlaicu de la parohia Timișoara Cetate, Ionel Bălăngean, fost la parohia Stamora Română, Sorin Vasii și Ioan Petru Pană de la parohia Giarmata, Daniel Otescu și Marius Oroian de la parohia Belinț, Nicolae Ciucure, Mihai Sidei și Daniel Andriescu de la parohia *Învierea Domnului* din Lugoj;

– primește pe teologii: Ștefan Mareniuc, numit preot la parohia Stamora Română și Alexandru Dan Adam, numit cântăreț bisericesc la catedrala mitropolitană.

23 iunie – primește pe P.Cuv. Maică Mihaela Popan de la mănăstirea Timișeni;

– primește pe P.C. Părinte Ioan Vasile Cheregi de la Spitalul de neuropsihiatrie din Jebel;

– primește pe Doamna contabilă Mihaela Valenta de la S.C. Partoș S.R.L.;

– primește pe P.C. Părinte Vasile Cuc, de la parohia Timișoara Zona Tipografilor;

– primește pe C. Diacon Lucian Miclăuș de la parohia Timișoara Zona Steaua;

– primește pe Domnul prof. Mircea Chiș de la Universitatea Politehnică din Timișoara;

– primește pe Doamna Geta Petcov din Timișoara;

– primește pe Domnul Nicola Carabenciov, director executiv al BRD Timișoara.

24 iunie – de praznicul Nașterii Sfântului Ioan Bote-

zătorul săvârșește Sfânta Liturghie la mănăstirea Morisena, cu prilejul hramului și rostește cuvânt de învățătură.